

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

4/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**PREZIDENT BLAHOPŘÁL PAPEŽI BENEDIKTU XVI.
(16.4.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Jeho Svatosti Benediktu XVI. blahopřejný dopis tohoto znění.

Svatý Otče,

přijměte, prosím, mé srdečné blahopřání při příležitosti státního svátku Svatého stolce – výročí Vašeho zvolení Nejvyšším Pontifikem Římskokatolické církve.

Jsem Velmi rád, že ve Vaší osobě má katolická církev ve svém čele člověka hluboce ideově i lidsky zakotveného, člověka s mimořádným pochopením pro současné problémy světa a společnosti a také člověka s blízkým vztahem k naší zemi.

Dovolte mi, abych Vám popřál mnoho úspěchů ve Vašem náročném a odpovědném poslání. Jsem přesvědčen, že vztahy České republiky a Svatého stolce se budou i nadále rozvíjet v zájmu prosazování společně sdílených hodnot.

Přijměte, prosím, Svatý Otče, ujištění o mé nejhlubší úctě.

Václav Klaus

KPR

**PREZIDENT
ZASLAL KONDOLENČNÍ TELEGRAM
AMERICKÉMU PREZIDENTOVI
(18.4.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus dnes 18. dubna zaslal Georgi W. Bushovi, prezidentovi Spojených států amerických, kondolenční telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

se zděšením a smutkem jsem přijal zprávu o tragédii na univerzitě v Blacksburgu ve Virginii. Jakkoli vím, že se takové zlé věci někdy mohou stát a že úplně je vyloučit není možné, vím také, že smířit se se ztrátou tří desítek převážně mladých životů je téměř nemožné.

Dovolte, abych touto cestou vyjádřil hlubokou účast Vám osobně i všem blízkým a pozůstalým, které tato hrozná událost zasáhla. Náš národ v tuto chvíli cítí s bolestí, kterou Američané prožívají.

V úctě

Václav Klaus

KPR

**ROZHOVOR PREZIDENTA REPUBLIKY
VÁCLAVA KLAUSE
PRO MLADOU FRONTU DNES
(21.4.2007)**

Pane prezidente, s německou kancléřkou Angelou Merkelovou, jejíž země předsedá EU, jste se sešel koncem ledna, pak v březnu a toto úterý tři hodiny na zámku Meseberg u Berlína. To je velká frekvence. Vyzoroval jste u kancléřky za tu dobu změnu názorů a vnímání našich postojů, pokud jde o Unii?

Změna je velká a výrazná. Je dána dvěma okolnostmi. Ta první je, že na rozdíl od našich předchozích vlád ta dnešní jinak zformovala své postoje k EU. V minulosti vždy bylo možné rozehrávat obrovský spor a mezeru názorů mezi českou vládou a českým prezidentem, jakkoli to bylo rozehráváno účelově. Teď to najednou není pravda. Já říkám, že tam jdu tlumočit názory vlády, navíc leckdy opepřené či okořeněné. To je obrovská změna.

A ten druhý rozdíl?

Paní Merkelová je od začátku roku přece jenom "paní Evropa" a to ji trošku posouvá od původních, výrazně německých pozic, které jinak hájí. Najednou začíná brát v úvahu i jiné postoje a více poslouchá další hlasy. Významným faktorem je výrazné zpřesnění formulací holandské strany, především jejich premiéra Jana Petera Balkenendeho. To, co on jasně řekl, je v rámci evropských poměrů revoluce. Překvapující pro mnohé bylo, že to nebyl hlas z nových zemí, ale z takzvaného starého členského státu. Navíc od člověka, který se v tom dlouho pohybuje a teď přišel s jinou rétorikou. To radikálně změnilo situaci.

I když to skutečně vypadá, že jsme v Evropě více vnímáni, tak bývalý eurokomisař Pavel Telička na svém blogu tento týden napsal, že "neustálé kopání a šťouchání do EU vede k extrémním pozicím, a tudíž k marginalizaci našeho postavení". Jsme někde na okraji?

Je to přesně naopak, a zejména nejde vůbec o kopání pod stolem a pošťuchování. Naopak názory, které já vytrvale o Evropě prezentuji, se staly docela hlavním proudem. Ilustruji to na jednom příkladě, který je zevnitř těch diskusí. Když mi paní kancléřka Merkelová koncem ledna říkala v Praze, že německá pozice je jednotná a jasná, tak jsem ji replikoval tím, že dva týdny předtím jsem si přečetl článek německého exprezidenta Romana Herzoga a že v tom jednotu nevidím. Tehdy na to mávla rukou a řekla, že to není podstatné. A tento týden na jednání do Berlína se mnou pana Herzoga pozvala. Tento rozdíl po třech měsících dokresluje velký posun názorů.

Podívejme se tedy do toho Berlína. Názory na euroústavu se totiž velmi různí: někdo ji chce ponechat, někdo napsat zcela nový dokument, někdo z toho něco vybrat, a další dokonce rozšířit. Kam vlastně to jednání směřuje?

Odcituji z již zmíněného stanoviska holandského premiéra, které oficiálně předložil svému parlamentu: "Občanům Nizozemska není možné znovu předložit starou ústavní smlouvu." Z toho vyplývá všechno.

Myslíte to tak, že ta stará je definitivně pohřbena?

On řekl, že musí být nová a výrazně odlišná. Hovoří se o nové smlouvě jako o nesporné věci a všichni to berou vážně. Navíc Nizozemsko říká, že nesmí vznikat dojem, že se nám tady rodí nějaký superstát.

Když nová smlouva, tak úplně jiná?

Musí být jiná. A v tom je shoda s naší koaliční vládou, že nová evropská dohoda nemá obsahovat kvaziústavní symboliku. To je veliká věc.

Jako že nemá být vytvářen falešný dojem vzniku společného státu?

Ne falešný, ale dojem. Tedy nevytvářet podobný stát. Holanďané dokonce říkají, že EU jako taková nemá být autonomní organizací, a to je opět revoluční pohled na věc. Další rovinou diskuse je, co má být vlastně podkladem nové dohody. Tím není ústava, která neprošla, ale platná smlouva z Nice. Takže se to musí začít psát znovu od první věty. Změnou je i to, že existují požadavky, že nová dohoda má být jen jednou z dalších smluv, čili smlouvou navazující, nikoli nahrazující.

Ale to už je blízko vašemu stanovisku, ne?

Ano, daleko více se to blíží mému pohledu. Přece je jasné, že vždy po nějakém čase se musí něco změnit, něco se přidá a já bych byl rád, kdyby se něco i ubralo. Nežijeme v rigidním, navždy zabetonovaném světě. Česká vládní koaliční dohoda říká, že musí být i možnost přesunu kompetencí v obou směrech.

Jako zpátky z Bruselu do Prahy?

Ano. Na tom se domluvila koalice. O takových věcech je už možné diskutovat. Pak to přestává mít charakter neschválené ústavní smlouvy, která chtěla postupovat k stále těsnější Evropě. Najednou se objevuje racionální uvažování. I v úvahách německé kancléřky se objevilo, že nesmí být vytvářen dojem superstátu. S tím jsem spokojený.

Dá se to přeložit i tak, že už se rýsuje nový dokument?

To už říkáte daleko více. Existuje totiž pořád hodně evropských politiků, kteří by starou ústavu vzali, kdyby tomu některé země nebránily. Při podpisu berlínské deklarace koncem března jeden představitel jedné z 27 členských zemí řekl: "O čem tady mluvíme? Vždyť nemáme problém s ústavou, ale s její ratifikací."

Kdo to byl?

Nebudu říkat, zda to byl prezident, premiér či kancléř. Ten člověk to nebral jako přeřeknutí. Oponoval jsem, že má "jenom" problém s tím, že to neschválili lidé. To je přece absurdní přístup.

Co má tedy teď následovat?

Kancléřka Merkelová vyzvala k vytvoření dlouhodobého plánu, jak bude časově pokračovat příprava dokumentu. Nicméně já jsem upozornil, že důležitější je obsah. A ona mi při naší schůzce tento týden řekla, že bude dobře, když na to budu upozorňovat dál.

Z toho jsem vydedukoval, že stará euroústava je definitivně pohřbena a vzniká nová smlouva?

Tak jste si odpověděl vy. Ale bylo by velmi smutné, kdyby stovky velmi intenzivních setkání a jednání nezměnily některé postoje. Jsem rád, že k tomu dochází.

Otázka je, co z toho budou mít obyčejní lidé. Vždyť EU je projektem elit a veřejnost často až potom pozná, že na ni něco bylo "ušito". V lednu jste napsal, že to "dělá malá, organizovaná, silně motivovaná skupina evropeistů, jež vítězí nad miliony lidí, kteří se stále ještě domnívají, že o nic zásadního vlastně nejde." Může se změnit i tato věc?

Čím méně arogantně ambiciózní bude chování některých evropských politiků v těchto věcech, tím smířlivější bude názor veřejnosti. Nesmírně zajímavé jsou poslední průzkumy veřejného mínění v Evropě. Výsledky mě fascinovaly, protože jsou neskonale kritičtější, než bych si já jako známý kritik mohl představit. Přísně zformulovaná otázka zněla: "Chcete, aby se vaše země vrátila od eura ke své původní měně?" Šokující je, že například 70 procent lidí odpovědělo v Řecku ano. Pak to postupuje dál přes Německo, Rakousko a průměr Evropské unie je 49 procent. Takže názory lidí bývají často jiné než názory elit.

Ale Česko se v přístupové smlouvě k EU už zavázalo přijmout euro. Je možné, aby tomu tak nebylo?

Jsem vytrvale kritický k některým aspektům v případě eura. Před několika lety jsem na jedné německé univerzitě na toto téma hovořil. Po mém projevu děkan národohospodářské fakulty prohlásil: "Toto je názor, který stoprocentně sdílají všichni profesori na naší fakultě." Takže to není jenom můj názor.

Ale v té přístupové smlouvě jsme se k přijetí eura zavázali.

Nevyhrocoval bych to.

Já to nevyhrocuji, jen se ptám.

Nemyslím, že vy to vyhrocujete. To není polemika s vámi. Já to naopak změkčuji. Samozřejmě v přístupové smlouvě to je, ale není tam žádný čas, kdy se tak má stát.

Vy doporučujete čekat tak dlouho, až budeme připraveni a až to bude pro nás výhodné. To může být odhadem kdy?

My ekonomové umíme jasně zformulovat, kdy je výhodné se připojit se svou měnou k větší měně. Jde hlavně opět o obsah, a kdy to pak přesně bude, je jedno. V ekonomii je po staletí jedno velké téma: fixní nebo flexibilní měnové kurzy. Je přece naprosto evidentní, že přijetí cizí měny je absolutní verze fixních měnových kurzů. Proti tomu naopak mluví celá řada věcí. Byly o tom popsány stovky knih. Historické příběhy sjednocování měn jsou známé a dobře popsány. Extrémní případ bylo sjednocení měny mezi západním a východním Německem. Slavný je příklad sjednocení italské měny v roce 1861, která spojila nesmírně zaostalý jih s průmyslovým severem a v podstatě zabetonovala ten rozdíl dodneška. Dlouho bylo například pro Wales a Skotsko decimující, když přijaly anglickou libru.

Zeptám se jinak: jste pro, aby Česko přijalo v budoucnosti euro? Ale prosím o jasnou odpověď.

Dovedu si představit, že dojde k takové míře ekonomického propojení a k takovému sladění ekonomických parametrů, že v podstatě by to už pak bylo jedno. Vždyť dvě desetiletí před vznikem eura existovala de facto tichá měnová unie mezi Německem, Holandskem a Rakouskem. Vztahy měn těchto zemí byly zafixovány už počátkem osmdesátých let. Takže ta otázka, kdy se mají ty měny skutečně spojit, byla řešena už před eurem. Živě si dovedu představit, že Česká republika se svými parametry dříve či později stejně napojí na zbytek té nejvyspělejší části Evropy, a pak už to bude jedno.

Mělo by o přijetí eura u nás rozhodnout referendum?

Každá měna je obrovský symbol státu a v tomto smyslu by lidé měli rozhodovat o tom, jestli si přejí o tento nesmírně významný symbol přijít. Něco úplně jiného je ekonomická argumentace. Politici by měli k referendu přistoupit až po zralé racionální úvaze, že teď už je to správné. Pak by referendum nebylo o tom, zda je to ekonomicky správné, ale jen a jen o tom, zda chtějí občané přijít o ten symbol. Striktně bych odlišil ekonomickou argumentaci od politického rozhodnutí. Jedno by nemělo zakrývat druhé. Aby se ve chvíli, kdy je to nerozumné ekonomicky, neudělalo referendum a tam by se rozhodovalo jen podle politického kritéria.

Když hovoříme o evropských záležitostech, tak se zdá, že vaše názory jsou dnes blíže k těm vládním. V tom je rozdíl oproti předchozím rokům. Ovšem ve vládě sedí i zelení, kteří sami sebe profilují jako velké přívržence evropské integrace. Za tuto stranu tam také sedí jako ministr zahraničí Karel Schwarzenberg, o jehož nominaci jste v listopadu napsal, že vám "vyrazila dech". Už máte jednotný dech s vládou?

Ale vláda v těchto věcech není stoprocentně jednotná. Bylo by chybou to zakrývat. Šest koaličních bodů o vztazích k Evropské unii však dává východisko pro ně i pro mne. Ale leckdo si může ty body interpretovat po svém.

Přesto se zdá, že vaše názory na EU a názory vlády jsou si nejbližší od doby, co jste prezidentem. Dokonce jsou v Evropě také více vnímány. Takže jste se dočkal? Cítíte nad tím nějaké uspokojení?

Kdybych měl mít neradost z toho, že najednou více a více lidí říká, že ty názory se osvědčily, tak by to bylo nesmyslné. Cítím uspokojení. Já své argumenty ale pořád vylepšuji, cizeluji a také se posouvají okolnosti. Takže to má dnes jinou váhu. Pokus oné eurofilní skupiny, jejíž názor například vyjádřil bývalý šéf Evropské komise Romano Prodi, že je to jako na kole a pořád se musí šlapat, jinak člověk z kola spadne, nevyšel. Skoro přesvědčili většinu lidí, že když nepůjde EU dál a dál ve smyslu hlouběji a hlouběji, tak by to byla chyba. Od začátku jsem říkal, že je to nevhodná analogie. Zkusili skok kupředu, ale ukázalo se, že schopnost lidí v Evropě vstřebat to tomu neodpovídá. Vede to k velkému přehodnocování. Uvidíme, zda nebude jen falešné. Zda to nebudou pouhá slovíčka a podstata zůstane stejná.

Myslíte si, že jste dostal nálepku člověka, který bourá vztahy Česka a EU, jen z politických důvodů? Nebo v tom bylo i něco jiného?

Moji kritici se identifikovali jako lidi progresivní, pozitivní, a každý, kdo říkal něco jiného, byl pesimista a skeptik. Já jsem naopakrazil termíny realista a naivista. A naivisté už narazili. Je dobře, že narazili.

Když to shrneme: může se změnit sama podstata Evropské unie? Už se bude o různých názorech více diskutovat? Bude to organizace, která bude blíže lidem?

Diskuse prudce zesílila. Teď je teprve chvíle pro použití slov optimismus či skepse. Dnes je to skutečně něco jiného, pokud srovnáváme situaci před pěti či deseti lety. Jestli to opravdu přinese změnu, to už chce optimismus. V tomto smyslu bych u tohoto rozhovoru vyjádřil prvně mírný pesimismus. Při nirváně mlčící většiny to pořád ta jedna skupina může tlačit dál a nakonec nastanou pouze kosmetické změny EU. Já bych chtěl fundamentální změny. Historie ale mnohokrát ukázala, že tomu tak být nemusí.

Viliam Buchert

www.klaus.cz

**PREZIDENT ČR VÁCLAV KLAUS
ZASLAL SOUSTRASNÝ TELEGRAM
VLADIMÍRU PUTINOVÍ K ÚMRTÍ BORISE JELCINA
(24.4.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal dnes 24. dubna Vladimíru Putinovi, prezidentu Ruské federace, soustrasný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

těsně před mou návštěvou Vaší země mě zastihla smutná zpráva o úmrtí Vašeho předchůdce ve funkci prezidenta Ruské federace, Borise Jelcina.

Váš národ tím ztrácí výraznou osobnost, která se zapsala do historie. Pro mne osobně i pro naši zemi zůstane Boris Jelcin jedním ze symbolů pádu totalitního režimu v Rusku i v celém tehdejší Sovětském svazu.

Byl prvním demokraticky zvoleným prezidentem Ruska a stál u zrodu základních ústavních a právních principů, na kterých je Vaše země postavena. Měl odvalu po svém zvolení demonstrativně vystoupit z řad komunistů a navždy zrušit pouto mezi státem a jedinou stranou. Vyhlásil první svobodné parlamentní volby v Rusku po 73 letech. To byla skutečná a trvalá změna systému.

Na této cestě bylo nutno překonat vážné překážky. I té největší z nich, pokusu o převrat v roce 1991, dokázal Boris Jelcin čelit s odvahou a rozhodností.

Vážený pane prezidente, dovoluji mi, abych Vám, rodině pana Jelcina i občanům Ruska, vyjádřil svou hlubokou účast nad odchodem tohoto velkého člověka.

V úctě

Václav Klaus

KPR

**ROZHOVOR
PREZIDENTA ČR VÁCLAVA KLAUSE
PRO ČESKOU TELEVIZI V POŘADU UDÁLOSTI, KOMENTÁŘE
(27.4.2007)**

Daniela Drtinová, Česká televize

A do Moskvy zdravím prezidenta Václava Klause, dobrý večer.

Dobrý večer.

Pane prezidente, v jaké atmosféře se odehrávalo Vaše setkání v Zeleném salonku, v Kremlu, s ruským prezidentem Vladimírem Putinem? Říkal i Vám tak ostrá slova jako později novinářům?

Ruský prezident říkal ostrá slova, protože odpovídají zájmům země, kterou reprezentuje. Má slova byla zase slovy prezidenta České republiky, která vyjadřovala zájmy České republiky. V tomto smyslu ta slova nemohla být identická. Ta slova byla rozporná a já myslím, že tomu nemůže být jinak. Jsme svéprávná, sebevědomá země a bylo mou povinností, abych přesně tato slova říkal.

Vy jste spolu seděli asi hodinu a mluvili jste mezi čtyřma očima. Měl jste pocit, že Vás Vladimír Putin skutečně poslouchal, že vzal v úvahu Vaše argumenty.

Prezident Putin respektuje naši zemi, respektuje Českou republiku, respektuje mě a Vy jste řekli v úvodu Vaší reportáže, že mně je v Rusku poměrně nasloucháno, takže o tom jsem přesvědčen. Mou povinností bylo obhajovat naše zájmy. My se velmi často zabýváme tím, jestli vůbec máme nějaké české národní zájmy a já myslím, že dnešní debata o těchto věcech přesně demonstrovala, že tyto zájmy máme, že jsou odlišné na straně jedné od zájmů Spojených států, na straně druhé od zájmů Ruské federace. Jsou to naše zájmy, nejsou to ani zájmy Evropské unie. Že to narazilo v Rusku, to není až tak velké překvapení. Nicméně mým úkolem, mým úmyslem při této návštěvě bylo zabezpečit, aby tato cesta pomohla zařídit to, aby se nezhoršily česko-ruské vztahy, aby mohly pokračovat dál v těch rovinách, které považujeme za důležité. To jsou běžné vztahy lidské, běžné vztahy ekonomické, kulturní a další. Tyto dvě věci se podařilo velmi striktně oddělit. Na straně jedné normální česko-ruské vztahy a na straně druhé tato radarová základna.

Pane prezidente, nejsou podle Vás ta čím dál ostřejší slova ruského prezidenta spíš už mediální hrou pro domácí publikum a v určitých ohledech třeba i pro svět, pro Američany?

Podívejte, buďme trochu spravedliví. Hájíme své zájmy a já to dělám velmi ostře a já myslím, že to všichni o mně ví. Ale na druhé straně, dovedete si vůbec někdo představit, že by ruský prezident vystoupil na tiskové konferenci se mnou s dramatickým projevem k ruskému národu a řekl by: Já jsem poslouchal pana prezidenta Klause a on mě ubezpečil, že je všechno ideální a já Vám tedy mohu říci, že jsem uspokojen a nic z toho není žádným problémem pro Ruskou federaci, pro Vás jako obyvatele této země. Je dětinskou představou, že by něco takového ruský prezident mohl říci. Moc prosím všechny naše komentátory, aby něco takového nedělali. Toto reálné není. To, že ruský prezident musel mluvit tak, jak mluvil, je podle mého názoru docela pochopitelné, nicméně bych chtěl říci, a to považuji za velmi podstatné, že to, co řekl ruský prezident na tiskové konferenci, a to, co jsem já

řekl na tiskové konferenci, nebylo v podstatě v ničem odlišné od toho, o čem jsme spolu dvě a půl hodiny hovořili sami, z toho hodinu mezi čtyřma očima a hodinu s našimi delegacemi, kde jsou dva členové vlády, dva místopředsedové parlamentu. My jsme svébytnou, sebevědomou, suverénní zemí, své názory říkáme a já myslím, že to je přesně to, co si naši občané přejí.

Pane prezidente, jak Vy vnímáte to srovnání s pershingy, dá se to vůbec srovnávat? To už přece jen je rétorika trochu připomínající období studené války.

Tak já myslím (a nechci tvrdit, kdo si pamatujeme 80. léta, jestli lépe já nebo pan ministr Schwarzenberg), že jsme to v naší zemi vážně prožívali. Byla to pro nás obrovská frustrace. Já nevím, jak to cítil on. Ale co považuji za podstatné, je to, že Ruská federace není představitelem našich zájmů. Ruská federace má své zájmy, ona bojuje o svůj respekt ve světě, o své uznání, a má pocit, že základny v Polsku a České republice jsou jistým posunem statu quo, jistým posunem existující situace a ona se tomu přirozeně brání. Myslím, že jsme použili všechny možné argumenty, abychom vysvětlili, že z naší strany opravdu v této věci není cílem nijakým způsobem atakovat Ruskou federaci. To je jasné stanovisko České republiky. Já jsem byl v telefonickém rozhovoru s prezidentem Bushem ve středu večer ubezpečen stejným způsobem, já jsem byl stejně ubezpečen americkým ministrem obrany Gatesem, když jsem byl ve Washingtonu před pár týdny, přesně o těchto věcech. Oni mě oba ubezpečili, že přesně tyto věci říkají svým protějškům, ruskému prezidentovi, ruskému ministrovi obrany. Takže naše argumentace vedla tímto směrem. Že to Ruská federace tak necítí, že si nedovede představit, že by balistické rakety mohla mít Severní Korea nebo Irán v jakékoliv přestavitelné budoucnosti, já myslím, že to je věc, které já rozumím, respektive já respektuji, že se Ruská federace na to tak může dívat, já jsem nicméně obhajoval jasně českou pozici, a v tomto smyslu není žádným překvapením nebo žádným zklamáním, že se mně nepodařilo přesvědčit ruského prezidenta, aby opomněl své názory a aby o tom začal uvažovat přesně očima, jakými to vidím já.

Pane prezidente, jaká je teď Vaše pozice ohledně radaru? Jste pro radar v České republice?

Podívejte, o to teď vůbec nejde. Já přesně reprezentuji českou pozici a pozici české vlády. My jsme vážně zahájili jednání se Spojenými státy o této věci, my současně víme, že u nás to bude předmětem politického diskursu, politické debaty, debaty v našem parlamentu, v obou komorách. Já jsem se také zúčastnil jednání Bezpečnostní rady státu, která řekla jasnou věc: ano, pokračujeme v jednáních se Spojenými státy o tomto radaru. Já myslím, že v tomto smyslu je má pozice jasná, nekompromisní, jednoznačná a já nevidím sebemenší důvod, abych tuto pozici tvrdě a suverénně neobhajoval zde v Moskvě.

Pane prezidente, zeptám se Vás tedy jinak. Vyvíjel na Vás Vladimír Putin, jako na prezidenta s odpovídajícími ústavními pravomocemi, náznaky nátlaku, abyste nedal radarové základně svůj souhlas?

Takhle slovo opravdu nepadlo, do té míry jsme respektováni jako sebevědomá, suverénní země, do té míry je respektováno, že jsme demokratická země, kde o tom nerozhoduje ani prezident na straně jedné, jak tomu tak je možná v Rusku, vláda na straně druhé, že o tom rozhoduje parlament, respektive prostřednictvím parlamentu

občané České republiky, a to je názor, který hájím naprosto nemilosrdně, naprosto tvrdě.

Ano, to je jisté, ale..

Já myslím, že to prezident Putin respektuje. Cílem té mé cesty je zajistit, abychom oddělili tuto věc od všech ostatních věcí našich vztahů s Ruskou federací. Mým úkolem je pokusit se zajistit, aby tato věc nezkazila česko-ruské vztahy, na kterých máme zájem a myslím, že mohu říci, že se nám to pravděpodobně podařilo.

Zeptám se Vás ještě jednou, ani nějaké přání nebo náznak takového nátlaku jste ze strany Vladimíra Putina vůbec nezaznamenal během celého jednání?

Slovo nátlak není něco, co bych já akceptoval...

Dobře, přání, náznak...

...to není terminologie, která by mohla být použita. Ne, o to opravdu podle mého názoru nejde. Ruská federace se pokouší být sebevědomou zemí, pokouší se znovu nalézt své, s nadsázkou bych řekl, místo na slunci, do jisté míry se zkonsolidovala, snaží se hájit své zájmy a já myslím, že je naprosto logické, že zájmy Ruské federace nejsou identické se zájmy našimi. A že vůbec nejsou identické se zájmy Spojených států. Že v tomto ohledu nastane konflikt, nedohoda, nedorozumění bylo zřejmé. Ale úkolem je, abychom se pokusili z této jedné věci neudělat nedorozumění nějakého většího rozsahu. Týkalo se to jednání celého dnešního dne, které nebylo jenom s prezidentem Putinem, které bylo v ruském Parlamentu, které bylo v Obchodní komoře, které bylo podepsáním sedmi významných dohod mezi Českou republikou a Ruskou federací. Tyto dohody jsou pro budoucnost, ty nejsou o minulosti, ty jasně naznačují zájem na budoucích vztazích a já si myslím, že v tomto smyslu vztahy s Ruskem musíme budovat. Tato konkrétní otázka určitě bude vyřešena a nezpůsobí žádnou zásadní komplikaci našich vzájemných vztahů.

Pane prezidente, chtěl byste se do budoucna pokoušet o roli určitého mediátora mezi prezidenty Bushem a Putinem?

Jeden mně tento týden telefonoval, s druhým jsem se setkal. Je to 24 nebo 48 hodin. Byl jsem ve Washingtonu, hovořil jsem s ministrem obrany Gatesem, dneska jsem hovořil s předsedou parlamentu, který je také předsedou strany Jednotné Rusko, která stojí za prezidentem Putinem, čili jsou to klíčoví hráči v této hře. Respektují naši pozici, vědí, že nejsme jednobarevní lidé, že respektujeme svůj vlastní zájem, že nejsme poklonkující se lidé před jednou nebo druhou velmocí, jako tomu bylo v minulosti, že jsme lidé, kteří stojí za svým, že hájíme zájem lidí, kteří nás zvolili do těch postů, které zastáváme. Prezident Putin to stoprocentně respektuje, respektuje to prezident Bush. Velmi se těším na návštěvu prezidenta Bushe v Praze, abychom i tyto věci mohli dále dojasnit. Nebojme se. Hrajme svou vlastní roli, svou vlastní pozici. Přesně to je úkolem, který každý český politik musí cítit.

Pane prezidente, radarová základna poněkud zastínila, jak jsme slyšeli, obchodní jednání v Rusku. Panuje shoda, že ekonomické vztahy mezi oběma zeměmi se velmi úspěšně rozvíjejí? V čem Vy vidíte největší potenciál pro české firmy, které chtějí v Rusku podnikat?

Když poslouchám ten Váš komentář, tak bych chtěl zdůraznit jednu věc. Nepochybně existuje nerovnováha. My více dovážíme z Ruska než vyvážíme. Ale nevidím to pesimisticky. Od roku 2000 se náš vývoz do Ruska zvýšil 5x, zatímco ruský dovoz k

nám 2x. To není až zas tak špatná proporce, čili já věřím, že něco se děje. To je první věc. Druhá věc – se mnou jede 107 reprezentantů velkých firem České republiky. Já jsem s nimi dnes zahajoval, bussiness forum, kterého se zúčastnily stovky našich i ruských podnikatelů. Podepíše se celá řada dohod. Některé už se podepsaly, některé budou podepisovány v průběhu tohoto třídního pobytu zde. Pojedeme také do Tatarstánu, tam budou podepisovány další dohody. Myslím, že je v našem zájmu, abychom ruský trh účinně oslovili.

Pane prezidente děkuji Vám a do Moskvy přeji dobrou noc. Nashledanou.
Dobrou noc.

KPR

**PROJEV PREZIDENTA REPUBLIKY
PŘI STÁTNÍ NÁVŠTĚVĚ RUSKÉ FEDERACE
U PŘÍLEŽITOSTI STÁTNÍ VEČEŘE V KREMLU
(27.4.2007)**

Vážený pane prezidente, vážená paní Putinová, dámy a pánové,

dovolte mi, abych poděkoval za pozvání k návštěvě Vaší země a za milé přijetí, kterého se mně a mé delegaci u Vás dostává. Svou návštěvu Ruské federace považuji za příležitost k potvrzení přátelských vztahů mezi našimi zeměmi a národy a za významnou součást intenzivního dialogu na nejvyšší úrovni, jehož vrchol, pane prezidente, představovala Vaše návštěva v loňském roce v Praze.

Jsem velmi rád, že máme příležitost dát našim vztahům nový impuls, že si můžeme vyměnit názory na řadu bilaterálních i mezinárodních témat a projednat, připravit či uzavřít další projekty hospodářské spolupráce.

Vážený pane prezidente, pro naši zemi Rusko vždy bylo a je i dnes zemí velmi důležitou z hlediska politického i ekonomického, zemí, která nese velkou zodpovědnost za mír a stabilitu v Evropě i v celém světě, zemí, s níž nás spojuje blízkost našich slovanských jazyků i dlouhá tradice politických, ekonomických i kulturních vztahů.

Z paměti našeho národa nikdy nevyumizí hrdinství ruských vojáků, kteří v druhé světové válce tak zásadně přispěli k porážce německého nacismu. Tisíce z nich za osvobození naší země od německé okupace položily život.

Museli jsme se vyrovnávat s tragickým dědictvím komunismu, který obě naše země nesmírně poškodil a který – zejména okupací Československa v roce 1968, ve chvíli našeho unikátního pokusu udělat v komunistickém systému zásadní změny – v myslích lidí naší země na dlouhá léta poznamenal česko-ruské vztahy. Jsem velmi rád, že se nám toto břemeno minulosti daří i těmito osobními kontakty úspěšně překonávat.

Vážený pane prezidente, jen těsně před mou návštěvou Vaší země mě zastihla smutná zpráva o úmrtí bývalého prezidenta Ruské federace, Vašeho předchůdce ve funkci, Borise Jelcina. Pro mne osobně i pro naši zemi zůstane Boris Jelcin jedním ze symbolů pádu totalitního režimu ve Vaší zemi. Byl prvním demokraticky zvoleným prezidentem Ruska a stál u zrodu základních ústavních a právních principů, na kterých je Vaše země postavena.

I když ani Československo ani Sovětský svaz jako státy nepřežily radikální změnu společenského systému, nepřinesl jejich rozpad chaos, krizi a nepřátelství mezi lidmi a celými národy. Dnešní Česká republika i Ruská federace jsou rychle se rozvíjejícími zeměmi, jejich mezinárodní postavení a autorita sílí, jejich ekonomika zaznamenává rychlý růst a zvyšuje se v nich životní úroveň.

Vážený pane prezidente, Česká republika dnes prožívá jedno ze svých nejúspěšnějších období. Za tři dny uplynou 3 roky od vstupu naší země do Evropské unie. Je naším zájmem, aby se vztahy EU s Vaší zemí úspěšně rozvíjely.

Za důležité pro stabilitu mezinárodních vztahů považujeme i partnerství Ruska a NATO, jehož je Česká republika členem. Spojuje nás zájem na posílení bezpečnosti našich zemí před hrozbami a riziky, jako je mezinárodní terorismus a šíření zbraní hromadného ničení ve světě, které se objevily počátkem XXI. století. Právě to je pro nás hlavním důvodem a motivem k zahájení jednání o umístění nebojové části amerického systému protiraketové obrany na našem území. Věřím, že se mi v průběhu této mé návštěvy podaří rozptýlit ruské obavy z tohoto projektu.

Pozorně sledujeme rychlý a úspěšný rozvoj Ruské federace. Na tuto návštěvu jsme přijeli mimo jiné i proto, abychom tlumočili zájem českých firem podílet se na ekonomickém rozvoji Vaší země. Naší prioritou není pouze rozvoj vzájemného obchodu, ale i přímé investice, které již mají pozitivní příklady, a dlouhodobé partnerství v dodávkách surovin, především energetických. Velmi oceňujeme, že se v tomto směru od Vaší návštěvy v Praze odehrálo mnoho pozitivního, že byly uzavřeny dlouhodobé kontrakty na dodávky ruského plynu, že významné české firmy uzavírají se svými ruskými protějšky smlouvy na velké dodávky strojů a zařízení. K podpisu některých z nich dojde právě v průběhu této mé návštěvy v Moskvě. Těší nás, že se Česká republika stala atraktivním místem pro investiční aktivity ruských společností a že krásu naší země a kvalitu života u nás oceňují tisíce ruských občanů, ať již turistů či těch, kteří u nás žijí a působí dlouhodobě. V nejbližší době – v návaznosti na uzavření dohody mezi Ruskem a Evropskou unií – vstoupí v platnost zjednodušení vízové administrativy, což bude pro turisty i podnikatele z obou zemí jistě dobrá zpráva.

Vážený pane prezidente, jsem přesvědčen, že je tato první státní návštěva prezidenta České republiky v Ruské federaci vyjádřením nové úrovně vztahů mezi našimi zeměmi a že je potvrzením tradičního česko-ruského přátelství a našeho společného zájmu rozvíjet vzájemně výhodné partnerství. Snad kromě jediného, v níž jsme a zůstáváme tradičními rivaly. Právě dnes začíná v Moskvě mistrovství světa v hokeji. Přál bych si, aby vzájemné střetnutí českých a ruských hokejistů opět bylo ozdobou šampionátu, nejlépe jeho finále.

Dovolte mi, abych pozvedl číši a připil na úspěšný rozvoj Vaší země, šťastnou budoucnost jejích občanů, na česko-ruské přátelství a na zdraví Vás a Vašich blízkých.

KPR

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**ON-LINE ROZHOVOR (RUBRIKA VÝSLECH)
S POSLANCEM ONDŘEJEM LIŠKOU (SZ)
NA INFORMAČNÍM SERVERU LIDOVKY.CZ
(13.4.2007)**

Výslech Ondřeje Lišky

Vládní trojkoalice nezažívá kdovíjaké časy. Názorově se třeba neshodne na tématu radarové stanice. Zelení navíc hrozí, že pokud lidovci nevyřeší kauzu Čunek, opustí Topolánkův kabinet. Na vaše otázky odpovídal šéf Výboru pro evropské záležitosti, poslanec Strany zelených, Ondřej Liška (OL) 13. dubna 2007 ve 14:00.

(brno): Už jste podali návrh na zákon o obecném referendu?

OL: Dobrý den, pracujeme na prováděcím zákoně k zákonu o obecném referendu. Naši ministři ho pak předloží koaličním partnerům. Budem se pro něj snažit vyjednat jejich podporu, bez ní bohužel nemá šanci získat ústavní většinu.

(4EK): Za Patočky s Beránkem byla SZ největším odpůrcem politiky ODS. Za Bursíka se naopak projevuje jako její spojenec na život a na smrt. Vám připadá tato situace normální?

OL: Naše spolupráce v koalici není "na život a na smrt", nybrž se odvíjí od koaliční smlouvy a společného programu vlády. Dříve se zelení profilovali "proti" kde čemu a jejich vliv na politické rozhodování neexistoval. S věcným přístupem a konkrétními pozitivními řešeními však lze pro realizaci našeho programu najít partnery, třeba často obtížně...

(Vlček): Vážený pane Liško, jak mi vysvětlíte, že v diskuzích o umístění radarové základny se na veřejnosti a v médiích více angažuje pan vicepremiér pro evropské záležitosti Vondra, který má na starost evropské záležitosti, a ne pan Schwarzenberg, který to má v kompetenci? A budete podporovat poplatky u lékařů v takové výši, v jaké je navrhuje pan Julínek? Děkuji a zdravím.

OL: Pan vicepremiér Vondra se v této věci angažuje, protože byl na okamžik ministrem zahraničí menšinové vlády ODS a protože je pevně přesvědčen, že umístění amerického radaru v ČR je bez dalších podmínek žádoucí. My zelení tento názor, jak jistě víte, nesdílíme, a proto požadujeme, aby takové kroky byly, když už, tak činěny v rámci Severoatlantické aliance, která je hlavním garantem naší bezpečnosti (stručně řečeno). Ministr Schwarzenberg tak v souladu s usnesením sjezdu SZ prosadil do diplomatické nóty vládě USA, aby radar byl součástí NATO, což se ještě před několika měsíci a týdny zdálo mnohým nepředstavitelné. Ministr Schwarzenberg tedy nestojí opodál.

(jerry): Má v tý vaší straně někdo normální názor na jadernou energii? Nebo je fobie z jádra podmínkou k přijetí?

OL: V naší straně se o jaderné energii živě diskutuje, působí v ní řada expertů na energetiku. Možná by Vás překvapil jejich věcný a odborný přístup. Pokud máte zájem, kontaktujte naši odbornou sekci pro energetiku přes www.zeleni.cz.

(Martin): Polsko jasně řeklo, že chce jen dvoustranně jednat o radaru. USA říká, že to není projekt NATO. Tak čekám, kdy přestanete kličkovat a se vykrucovat a jasne splníte, co jste slibili. Měli jste přinést novou kvalitu a zatím to vypadá, že

se Vám v bahynku vykrucování docela líbí. Stejně to bylo i s návrhem na referendum, nepodpořili jste ho s výmluvou, že to nemá šanci, protože nemáte většinu v Senátu, podle různých matematik mnoho věcí nemá šanci a rozhodně tím, že něco nepodpoříte šanci nezvětšujete. Jestli se budete dále takto chovat, tak asi příště už vám hlas nedám a z toho co jsem se bavil se známými, vidí to dost podobně.

OL: Pro řadu z nás je radar obtížně přijatelný proto, protože výrazem současné americké zahraniční a bezpečnostní politiky, která je v mnoha ohledech kontroverzní, pokrytecká a arogantní. Diskuse o možných budoucích hrozbách je však natolik závažná, že vyžaduje skutečně seriózní přístup a zapojení co nejširšího mezinárodního společenství - na prním místě NATO a EU. Bez tohoto zapojení našich partnerů není možné ani doufat, že se současná kontraproduktivní zahraniční politika vlády USA vůbec změní. Proto v našem postoji není a ani zbla vytáček, nýbrž je postaven na širokých mezinárodních konzultacích a multilaterálním přístupu k bezpečnosti. To se ovšem nedá říct o ostatních stranách, které jsou bohužel k politice USA zcela nekritické nebo se naopak snaží toto téma populisticky vytěžít. Ani jedno, ani druhé nás nepřivede k větší bezpečnosti na obou stranách Atlantiku i ve světě. Stručně k referendu: demonstrativní podpora má za určitých okolností jistě smysl, v tom s Vámi souhlasím. Nebyla však ještě využita příležitost získat skutečnou podporu těch, kteří dodnes přijetí referenda blokují - KDU a ODS. Teprve až tyto možnosti vyčerpáme, můžeme využít symbolické podpory.

(Kamil Fox): Proč spojujete možnou výstavbu radaru se zahraniční politikou Bushe a se samotnou administrativou Bushe, když radar, jestli se tu postaví, bude stát po roce 2011, tedy v době, kdy Bush nebude prezidentem a dá se předpokládat, že v té době bude v USA "vládnout" Demokrat(ka)?

OL: Protože se současná vláda USA snaží vytvořit co nejvíce nezvratitelných skutečností tak, aby z tohoto programu nebylo možné v budoucnosti snadno vycouvat.

(kunuhuta): Měla bych dotaz, myslíte si, že získáte kredit a vážnost, když nesplníte žádné své prohlášení? Narážím tím například na neustálé výkřiky, že odejdete z vlády, když neodejde vicepremiér. Není lepší raději mlčet? O referendu ani nemluvě.

OL: Situace vyvolávaná chováním pana Čunka je vážná a jako koaliční partneři jsme byli nuceni na ni rázně reagovat. Nejsme spokojeni s tím, jak se zachoval vzhledem k obvinění z údajné korupce, i s tím, jaké nesnášenlivé postoje zastává. Uspokojivé řešení této situace je ještě před námi. Rozhodně nelituji toho, že jsme se k této kauze nahlas vyjádřili. Opakem by bylo mlčet a tvářit se, že se nic neděje.

(Ondřej Hetmánek): Vždy jsem vás Zelené volil, myslím si ale, že vaše účast ve vládě, která by zde nechala v rozporu s veřejným míněním a bez demokratického mandátu získaného nejlépe v referendu nebo aspoň ve volbách postavit radar USA ovlivňující strategickou situaci v Evropě, by byl debakl Zelených v Česku. Dle mého názoru by jste skončili jako US, jasně by se ukázalo, že nejste alternativou. Vy osobně ve mě trochu posilujete naději, můžeme se těšit, že se v příští volbě předsedy Zelených pokusíte kandidovat?

OL: Souhlasím s Vámi, že příklad Unie svobody není hodný následování... Děkuji za Vaši podporu, na předsedu zelených nehodlám kandidovat.

(Dasa): Dobrý den, zajímalo by mě, jak byste chtěli vyřešit energetickou situaci v ČR. Odmítáte jadernou elektrárnu, pokud by se zastavila, pak bychom zřejmě museli více používat elektrárny tepelné, protože, ruku na srdce, větrné a vodní by jistě Temelín nepokryly. Děkuji

OL: Řešením naší energetické situace není okamžité zastavení jaderných elektráren, ani to nehlásáme. Zelení však důsledně upozorňují na to, že jaderná energetika není řešením, nýbrž relativně krátkým odsunutím problému. Proto chceme, spolu s dalšími zeměmi, které se k tomuto kroku již rozhodly (např. Německo) spolu s odborníky i veřejností připravit naši cestu k udržitelným zdrojům energie. K tomu jsou potřeba vyšší investice do moderních technologií, podpora vědy a výzkumu a maximálního a rozumného využívání již těch obnovitelných zdrojů, které jsou již dnes k dispozici. Generace po nás tento problém budou muset řešit stejně, proto budme k nim budme odpovědní a začněme na jeho řešení pracovat už dnes.

(Josef): Kdy zakázete (nebo zvýšíte DPH na 150%) vozy SUV pro soukromé osoby? Nepřipadá vám neekologické, když po Praze jezdí jedna osoba v hamuru?

OL: Zelení (spolu s koncepcí Evropské unie) podporují využívání daňových nástrojů pro zvýhodnění ekologicky šetrných automobilů a technologií. Ať více platí ten, kdo znečišťuje více, a nikoliv ten, kdo jezdí úsporně. Výbor pro evropské záležitosti PS P ČR tento týden projednával dokument Evropské komise zaměřený na omezování produkce CO2 automobilovým průmyslem. Byl jsem zpravodajem tohoto dokumentu a s jeho závěry se můžete seznámit na adrese www.psp.cz/vez

(PeS): Jste nějak příbuzný s hercem Pavlem Liškou?

OL: Nejsem, ale jsme oba z Brna.

(truna): Pane Liško, je o vás známo, že vy jste nejvíce levicově zaměřený poslanec za Stranu Zelených...ptám se Vás... byl by jste schopen jít do vlády s ČSSD...kterou vede... Jiří Paroubek (alias krycí jméno ROKO)...s pochybnou morální existencí...kdyby tato vláda byla podporována KSČM ...v jejímž čele stojí další pochybná osobnost Vojtěch Filip alias FALMER...? Děkuji.

OL: Zcela stojím za stanoviskem Republikové rady, které říká, že se zelení nebudou podílet na vládě s komunisty či s jejich podporou. Proto Vám odpovídám: ne.

(jozo): Jste zvolený za Jižní Moravu. Co jste udělal a co uděláte pro to, aby přes Brno nevedla transeveropská dálniční komunikace R43, ale aby byla postavena jako obchvat Brna a tak aby se Brno zařadilo mezi civilizovaná města, kde se tranzitní doprava nevede přes obydlené čtvrtí, ale mimo město?

OL: Vedení R43 tak jak je plánována je nesmysl. Zelení na jižní Moravě a v Brně na tomto tématu pracují spolu s občanskými iniciativami už dlouhá léta. Vstupem zelených na brněnskou radnici se konečně otevřela cesta, jak řešení, které bude šetrné k lidem a zároveň efektivní pro dopravu politicky prosdadit. Osobně spolupracuji na problematice transevropských sítí úzce jak s jihomoravskými zelenými, tak některými občanskými iniciativami.

(Pavel Nový): Zelení teď propagují kromě jiného návrat k textilním plenám. Jaké používáte pleny doma Vy ?

OL: Takový dotaz jsem skutečně nečekal. Kombinaci pratelných Lotties a ekologických jednorázových Moltex. Zdravím Vás.

(Wireless Marmot): Vážený pane poslanče, víte, že máme nejlevnější alkohol téměř v celé EU? Co s tím? Podívejte, že alkohol škodí víc, než konopí.

OL: Studie o tom, že užívání alkoholu škodí více než (určité) užívání konopí znám. Problém, podobně jako Vy, vidím v tom, že je v hospodě dražší dát si nealkoholický nápoj než pivo. Zná to téměř každý. Nelze se pak divit, že alkoholismus ohrožuje mladé lidi. Proto si myslím, že nebylo správné, když Česká republika zablokovala návrh Evropské komise na zvýšení spotřební daně na pivo, které by se v koncové ceně odrazilo maximálně v desítkách haléřů.

www.lidovky.cz

**ČLÁNEK POSLANKYNĚ LUCIE TALMANOVÉ (ODS)
V DENÍKU MF DNES
AMERICKÝ RADAR DÁMSKÝMA OČIMA
(17.4.2007)**

Přijetí raketové základny zlepší náš obraz v očích USA. A to nám přinese prestiž i peníze.

Žijeme v neklidném světě

Po zkušenostech s atentáty v New Yorku, Londýně či Madridu je zřejmé, že je pouze otázka času, než teroristé zaútočí zbraněmi podstatně silnějšího kalibru. Bylo by nezodpovědné spoléhat na to, že necháme-li my teroristy na pokoji, nebudou si oni všímat nás. Štěstí přeje připraveným, proto je třeba již teď začít budovat účinnou obranu. A ne až v době, kdy si nestabilní režimy pořídí balistické rakety. Součástí takové obrany je i radarová základna, o jejíž umístění na české území požádaly Spojené státy několik minut po vyslovení důvěry české vládě. Je třeba stále opakovat, že se jedná o obranný, nikoli útočný vojenský prostředek.

Zaslání obdobné žádosti vlády USA jiné vládě předchází dlouhodobý a pečlivý proces posuzování. Ten zahrnuje nejen vojenská, ale také politická hlediska. Žádost o zahájení rozhovorů je pro nás jednoznačným dokladem toho, jak Washington na Prahu pohlíží. Jako na stabilního spojence, demokratickou a vyspělou zemi, která skýtá dlouhodobé záruky stát se opěrným bodem takto významného projektu. V této žádosti se skrývá také obchodní potenciál. Jde o signál nejen americkým, ale i světovým investorům: Česká republika je vhodná lokalita nejen pro vaše investice, ale i jako základna pro další obchodní operace v Evropě a dále na východ. I pro českou vědu by rozhodnutí "ano pro radar" znamenalo výhru.

Teroristé chtějí životy

Protiraketová obrana je projektem, který je nyní zaměřen na obranu území Spojených států. V budoucnu chtějí USA rozmístit tento systém po celém světě. Zatím jsou dvě základny protiraketových střel - na Aljašce a v Kalifornii. Loni se USA dohodly na umístění takové základny s Japonskem. Dalším strategicky důležitým místem má být střední Evropa. Po důkladných rešerších byly poslány nóty do Česka a Polska. Tato součást systému by měla umožnit hlubší kontrolu nad Asií, Blízkým východem a Afrikou. O protiraketové obraně už léta jedná i NATO. Jde však o finančně náročné rozhodnutí, proto je pouze otázkou času, kdy dojde ke splnutí obranné koncepce americké s evropskou a k vytvoření celoaliančního projektu.

Co se bezpečnostního rizika týče, radar funguje primárně jako preventivní opatření. Riziko napadení České republiky nezvyšuje. Teroristické útoky v USA, Británii nebo ve Španělsku ukázaly, že teroristé neútočí na vojenské objekty. Pro své útoky si vybírají spíš "měkké cíle", tedy takové, kde je nejvíce civilistů, napáchá se největší škoda a akce bude mít největší mediální dosah. Různá vojenská zařízení USA jsou rozmístěna v řadě evropských zemí a neexistuje žádné zdokumentované zvýšení bezpečnostních rizik v těchto státech.

Podíváme-li se na mapu, vidíme, že rakety vystřelené na Spojené státy z teritoria potenciálních agresorů musí téměř vždy překonat území Ruska. Proto účinný systém protiraketové obrany nemůže být vybudován bez úzké spolupráce s Moskvou. Již dnes jsou všechny americké kroky s Rusy konzultovány a ani v případě radaru v Česku tomu není jinak. Jednat s Ruskem pravděpodobně bude i česká vláda. Na druhé straně je třeba mít vždy na paměti, že rozhodnutí o umístění, či odmítnutí radaru je výsostným právem České republiky.

Než však takové rozhodnutí padne, bude ještě nutno zajistit všechny možné dostupné informace, povedou se složitá jednání na mezinárodní úrovni a já osobně jsem přesvědčena, že referendum není vhodným prostředkem pro rozhodnutí. Obecně platí, že otázky daní, lidských práv a národní bezpečnosti jsou odpovědností politiků, kteří získali mandát ve volbách. Jako příklad uvedu členství Česka v NATO. Dnes jen zlomek populace spekuluje o správnosti a výhodnosti našeho vstupu do Severoatlantické aliance. Kdyby se však v roce 1999 o této otázce rozhodovalo v referendu, Česko by tento významný krok patrně neučinilo.

Vstupenka do světa

Stejně jako mnoho dalších občanů této země, také mě napadla otázka: "Co se stane, když základnu odmítneme?" Odpověď je jednoduchá: Nestane se nic. Jako suverénní země máme právo se rozhodnout proti - základna by poté patrně byla postavena v některé z okolních středoevropských zemí. Volba pro základnu by nás však dostala na seznam nejužších spojenců USA. Česko by se ve Washingtonu dostalo mezi elitu, s níž lze počítat, ale které je také třeba naslouchat.

Jsme malá země s omezenými možnostmi. Tato příležitost nám nejen otevírá dveře do vyšších pater světové politiky, ale také pomáhá vytvořit protiváhu jednostranné orientaci na Evropskou unii a dává zřetelně najevo našim partnerům, že Česká republika má více variant, jak ochránit své národní zájmy.

Ing. Lucie Talmanová, místopředsedkyně PS PČR

www.ods.cz

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

**ROZHOVOR
S MÍSTOPŘESEDOU VLÁDY ČR
ALEXANDREM VONDROU
PRO DENÍK LIDOVÉ NOVINY
OSTRÝ START PŘIJDE NA PODZIM
(12.4.2007)**

Máme zájem na tom, aby v Evropské unii zmizely bariéry, například pokud jde o pracovní trh, uvedl pro LN Alexandr Vondra, vicepremiér pro evropské záležitosti.

Přípravy na české předsednictví EU jsou teprve na samém počátku. Na co se nyní zaměřujete?

Musíme mít letos jasno, pokud jde o vedení pracovních skupin na jednotlivých resortech, musíme mít připravenou kompletně budovu v Bruselu, která musí být vybavená a zasíťovaná. Částečně ji budou využívat kraje a částečně my na předsednictví. To je tato oblast. Pak na podzim nás čeká ta vlastní agenda, budeme si stanovovat dílčí priority a zároveň na podzim začneme pracovat se Švédy a Francouzi na společném 18měsíčním programu.

S těmito státy, které budou unii řídit před námi a po nás, jste ještě nejednali?

Už jsme s nimi jednali, Francouzi ale ještě nejsou připravení, budou mít novou vládu a tam se názory hodně liší. Takový kontrolní bod je listopad, kdy bychom měli začít komunikovat už velice konkrétně.

Radíme se ohledně předsednictví i s ostatními zeměmi?

Určitě, dost spolupracujeme s Brity, máme teď lidi v německém předsednictví, měli jsme je i v rakouském. Budeme mluvit s Portugalci, kteří přebírají předsednictví na podzim. A hodně děláme se Slovinci.

Změní se i počet úředníků na stálém zastoupení v Bruselu?

Určitě se budou přibírat úředníci a bude to zejména příští rok, od prvního ledna, aby tam měli čas se zapracovat. Musí to být tým adekvátně personálně vybavený. Já jsem příznivec toho, aby stálé zastoupení bylo vybaveno dobře, protože slouží vlastně všem.

Co bude naším úkolem v čele Evropské unie?

Zatím jsme dali předběžné motto Evropa bez bariér, s tím, že bychom skutečně chtěli dotáhnout maximálně základní svobody v oblasti vnitřního trhu, svobody pohybu, lidí, zboží, kapitálu, služeb. Druhá věc - bude tam spadat revize rozpočtové a zemědělské politiky a to je zase téma, kde hodně komunikujeme s Brity. Máme zájem, aby se reformovala zemědělská politika, aby se 40 procent rozpočtu opravdu neutápělo v dotacích ve Francii a jinde.

A pokud jde o evropskou ústavní smlouvu?

Nikdo neřekl, že se bude řešit v prvním pololetí 2009. Říká se, že by se to mělo vyřešit do té doby. Z tohoto hlediska můžeme být klidní. Myslím si, že do konce roku 2008 bude jasno ať tak či onak.

Autor: tes

www.ods.cz

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR
MIRKA TOPOLÁNKA
NA SEMINÁŘI ŠVÉDSKÝCH A ČESKÝCH PODNIKATELŮ
VE ŠVÉDSKU
(17.4.2007)**

Dámy a pánové,

Já si zde dovolím mluvit krátce. A dovolím si vynechat konkrétní čísla o vzájemném obchodě, stejně jako údaje o konkrétních investicích a konkrétní spolupráci. Od toho je zde přítomný ministr průmyslu a obchodu Martin Říman, která má na rozdíl ode mě tyto údaje v malíčku. Budu mluvit spíše o obecnějších tématech, o východiscích, o podmínkách, které jsou nutné, abyste vy tady v sále mohli dělat svůj byznys. Samozřejmě, že hlavním hnacím motorem vzájemných ekonomických vztahů je společný trh EU. Je to vidět na číslech – která, jak jsem říkal, vám neřeknu. Ale jsou to čísla dobrá a ministr průmyslu a obchodu se s nimi jistě rád pochlubí.

Společný trh je mocným nástrojem prosperity. Dík společnému trhu, dík odbourávání obchodních bariér dokázala Evropa rychle překonat poválečnou bídu a naopak vystartovat na strmou křivku hospodářského růstu. Společný trh EU, tento mocný nástroj však nemůže projevit svou plnou sílu. Nemůže ji projevit proto, že ne všechny země Unie na něj mají rovný přístup. Já si velice vážím toho, že Švédské království neomezuje ani volný pohyb pracovní síly, ani služeb. Ale to je mezi starými zeměmi spíše výjimka. Jestliže občané a firmy z nových členských zemí mají omezen volný pohyb pracovní síly a služeb, prodělají na tom nakonec všichni, protože nedochází k optimální alokaci zdrojů. Změňme to.

Společný trh EU je dále pokřiven neefektivní, drahou zemědělskou politikou. Ta polyká peníze daňových poplatníků, nadto zdražuje potraviny a brání využít levnější zdroje z třetích zemí. Reformujme ji. Společný trh trpí zbytečnými regulacemi, příkazy typu ceny za roaming, dotacemi, byrokracií. Je třeba znovu revidovat evropské směrnice a ponechat jen ty, které zaručují zdravou konkurenci, rovné podmínky, záruky férovosti a vynucování práva. Vše ostatní je balast.

To, o čem jsem tu mluvil, lze shrnout do jednoho hesla: Evropa bez bariér. To je motto českého předsednictví EU v první polovině roku 2009. A Švédsko nás bude v předsednictví Rady EU bezprostředně následovat. Věřím, že bude možné na cílech předsednictví, na celkové liberalizaci EU, se Švédskem účinně spolupracovat. Naše dvě země přece patří k těm, které prosazují právě větší liberalizaci. Společně budeme mít větší šanci, že něco v Radě EU prosadíme.

Naše zájmy jsou v mnohém shodné. Švédsko je čistým plátcem do rozpočtu EU a my si sebevědomě myslíme, že jím za pár let budeme rovněž. Nepatříme tedy mezi ty, kteří by chtěli extendovat dotační politiku EU. Naopak dáváme přednost prostoru pro snižování daní, které prospěje obchodu a prosperitě daleko více. Švédsko je pro nás vzorem v kvalitě. A já věřím, že důraz na kvalitu, na inovace, na náročnost trhu ve smyslu vysokých požadavků zákazníků je daleko lepším hnacím motorem ekonomiky než sebelépe míněná regulace a sebeštedřejší podpora z fondů EU.

Já jsem jako premiér hrdý na to, že českým firmám se daří pronikat na tvrdý, náročný švédský trh. Je to důkaz, že i česká kvalita něco znamená. A jsem pro to, aby pravidla obchodování byla přísná, ale zároveň jasná a spravedlivá. Věřím, že naše dvě země se na ekonomické mapě EU a světa neztratí. Věřím, že čeští podnikatelé se nebojí ani tak vynikající konkurence, jakou představují švédské firmy. A že to i zde předvedou v duchu slov Henryho Forda: "Není hanbou čestný neúspěch, ale strach z neúspěchu. "

Děkuji vám za pozornost.

Úřad vlády ČR

**PŘEDNÁŠKA PŘEDSEDY VLÁDY ČR
MIRKA TOPOLÁNKA
NA TÉMA "ČESKÁ REPUBLIKA – ČLEN EU" VE ŠVÉDSKU
(17.4.2007)**

Česká republika je členem EU teprve tři roky. Ale dějiny evropské integrace v naší zemi jsou daleko staršího data. Už král Jiří z Poděbrad v patnáctém století vyslal poselstvo, aby získal ostatní státníky pro myšlenku mírové spolupráce. Takže v propojování kontinentu nejsme zas takovými nováčky, jak by se mohlo zdát.

Samozřejmě moje vystoupení bude věnováno zejména evropské současnosti. Je však dobré připomínat si kořeny, staleté hodnoty, z nichž i dnes může evropská integrace čerpat. Po Jiřím z Poděbrad to byl v 17. století Jan Ámos Komenský, učitel národů, který svým životem a dílem spojoval evropské země.

Proč toto vše říkám? V době, kdy ještě neexistoval moderní nacionalismus, již plně fungovaly evropské hodnoty, na nichž stojí dnešní Evropská unie. Ideály lidské svobody, míru, společný, jen minimálně regulovaný trh.

Už tehdy nebyly zapotřebí žádné pasy, aby mohl Komenský vycestovat do Švédska. Nebyly bariéry bránící tomu, aby kupec z Benátek podnikal v Praze. Dokonce bych řekl, že přístup k čtyřem základním svobodám: svobodě pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb byl tenkrát komfortnější, než je pro občany nových zemí dnes.

Tím jsem se nenásilně dostal z minulosti k současnosti. Když vezmu název své dnešní přednášky „ČR – člen EU“, pak chci aby se tím myslelo: standardní člen s rovnými právy a povinnostmi jako všichni ostatní. A já věřím, že se nám co nejrychleji podaří odbourat diskriminace vůči novým zemím.

Kromě sdílení společných hodnot je pro členství v EU i ekonomickou a politickou nutností. Nutností pro zemi v regionu střední Evropy, v nárazníkovém pásmu mezi Německem a Ruskem, s exportně orientovanou ekonomikou, kdy přes 80% našeho vývozu směřuje na jednotný trh EU.

Vstup ČR do EU, který se završil 1. 5. 2004, byl pro nás tedy strategickým cílem od znovunabytí svobody a byl také podporován drtivou většinou našich občanů. My jsme ovšem první květen 2004 nikdy nevnímali jako dosažení finální mety. Naopak brali jsme toto datum jako začátek. Respektive jako nový začátek. Vstupem do Evropské unie jsme se opět stali aktivním spolutvůrcem evropské integrace a tuto příležitost chceme využít.

Česká republika bude v prvním pololetí roku 2009 předsedat Radě EU. Vnímáme to jako velikou výzvu a odpovědně se na tento krok připravujeme. Se Švédskem přitom budeme v takzvané předsednické “trojce” EU. Uvítáme proto švédské zkušenosti s přípravou předsednictví. Víme, že pokud má být naše předsednictví úspěšné, je nutná úzká spolupráce se zeměmi, které nás ve vedení Rady předcházejí a následují. Doufáme, že se nám to společně s Francií a Švédskem podaří.

Rád bych zde poděkoval za dosavadní iniciativy švédské strany v souvislosti s přípravami českého předsednictví. Jedná se např. o švédský návrh zastupování EU vůči třetím zemím a organizacím v oblasti justice a vnitra nikoliv podle půlročního klíče, nýbrž podle klíče teritoriálního.

Česká republika si zvolila za motto svého předsednictví "Evropa bez bariér". Toto motto má několik symbolických rovin.

Za prvé chceme přispět k bourání bariér ekonomicko-politických, k odstranění přechodných opatření v oblasti volného pohybu pracovních sil. Jejich prodlužování není založeno na racionální bázi a naše několikaletá zkušenost potvrzuje, že zaměstnanci z nových členských zemí nejsou pro pracovní trh starých zemí hrozbou, ale naopak.

Za druhé nechceme, aby EU stavěla nové bariéry vůči zájemcům o členství. Každý stát, který splní tvrdá kodaňská kritéria – a my víme, jak jsou tvrdá – musí mít šanci, že bude přijat do Unie. V opačném případě EU přestane plnit své civilizační poslání, poslání rozšiřovat prostor svobody, míru, prosperity, bezpečí.

Česká republika proto plně podporuje potvrzení stávajících závazků Unie vůči „zemím v rozšiřovacím procesu“. Jde o Chorvatsko, Turecko a Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii – FYROM. Jsme i pro další rozšiřování EU, a to zejména o země západního Balkánu.

Velmi mě těší, že ČR zřejmě připadne během jejího předsednictví milá povinnost přivítat Chorvatsko mezi členy EU. Vůči jednotlivým kandidátským zemím však musíme přistupovat diferencovaně v souladu s tím, jak postupují v reformách (princip vlastních zásluh – „own merits“). A právě vidina členství v EU je hnacím motorem reformem.

Za třetí chceme bourat psychologické bariéry. Doufáme, že naše předsednictví přispěje k Evropě otevřené, konkurenceschopné, demokratické, která vytvoří společný rámec naší svobody, vymezí základní pravidla pro naši spolupráci.

Tím se dostávám k současné debatě o budoucím institucionálním uspořádání EU, kterou iniciovalo německé předsednictví. Velmi si této iniciativy vážím, neboť to je poprvé v historii, kdy se takové debaty účastníme od samého začátku jako plnoprávní partneři. Budeme konstruktivními a aktivními účastníky této debaty.

Není mým cílem v tomto krátkém vystoupení podrobně rozebrat náš přístup k těmto rozhovorům, nicméně mi dovoluji alespoň krátce zmínit základní východiska. Na úvod zdůrazňuji: My si nemyslíme, že Unie je v institucionální krizi. I v 27 členech všechny orgány - Evropská komise, Evropský parlament, rada ministrů - pracují a bez problémů přijímají rozhodnutí. Proto není potřeba obětovat kvalitu institucionální reformy kvalitu a debatovat pod tlakem.

Jakou Unii si přejeme?

Chceme rovnoprávnou Unii s rovnými právy a povinnostmi. To znamená dokončení integrace EU ve smyslu čtyř základních svobod, k nimž nové země stále nemají stejný přístup jako země staré.

Chceme EU transparentní. Unii nebyrokratickou, jejíž organizační struktury a rozhodovací a zákonodárné procesy jsou přehledné a kontrolovatelné ze strany občanů a vlád členských států.

Chceme EU subsidiární. Unii, která zasahuje pouze tam, kde nelze dosáhnout stanovených cílů na úrovni členských států, regionů či místní správy.

Chceme EU liberální. Unii liberální uvnitř i navenek. Uvnitř je nutné završit vytváření jednotného vnitřního trhu, a to důsledným naplněním čtyř základních svobod. Navenek je nutné odbourávat bariéry obchodu se třetími zeměmi, a to s důrazem na liberalizaci obchodních vztahů zejména s rozvojovými státy.

Potřebujeme pohnout s liberalizačními reformami. Většina evropských zemí přerozděluje kolem poloviny vyprodukovaného bohatství, čímž vytváří dluhy a podvazuje ekonomický růst. Společná zemědělská politika prodražuje potraviny, tahá nám všem peníze z kapes, je nespravedlivá vůči novým členům EU a navíc drtí producenty ze zemí třetího světa.

Dále chceme EU otevřenou a stabilizující. Unii otevřenou, tedy politicky ochotnou a institucionálně připravenou přijmout další státy. Už jsem zmínil, že možnost stát se členy EU působí na kandidátské země jako motivační faktor. A nezapomínejme ani na stabilizační roli EU vůči státům v jejím bezprostředním sousedství, které perspektivu plného členství nemají.

Na závěr už jen krátce shrnu, jaké principy bude Česká republika prosazovat při nadcházejících jednáních o budoucím smluvním základu EU:

Za první. Členské státy musí zůstat suverénními pány nové smlouvy. Rychlost dojednávání smluvního rámce by neměla jít na úkor kvality.

Za druhé. Vycházíme z textu Smlouvy o ústavě pro Evropu, nicméně nová smlouva by měla být přehlednější, transparentnější, jednodušší a čitelnější než stávající text ústavní smlouvy.

Za třetí. Obsah smlouvy musí členské státy a evropské národy spojovat a ne rozdělovat.

Kompetence Unie a členských států by měly být jednoznačně vymezeny a neměly by zhoršovat pozici České republiky a obdobných zemí oproti stávajícímu smluvnímu základu EU.

Za čtvrté. Kontrola národních parlamentů ohledně dodržování principů subsidiarity a proporcionality by měla být posílena.

A konečně za páté. Výsledná smlouva by měla umožnit další rozšiřování a jasněji definovat obecná kritéria vstupu.

Svoji přednášku zakončím výrokem velkého Evropana, Jana Ámose Komenského: Jediným učitelem hodným toho jména jest ten, který vzbuzuje ducha svobodného přemýšlení a vyvinuje cit osobní odpovědnosti. Svoboda a odpovědnost, právě takovou EU si přejeme.

Úřad vlády ČR

ČLÁNEK EUROPOSLANCE HYNKA FAJMONA (ODS) NA INFORMAČNÍM SERVERU VIRTUALLY DAŇOVÁ EUROHARMONIZACE? NE! (18.4.2007)

Maďarský socialistický eurokomisař pro daně László Kovács se v poslední době skutečně činí. Předkládá jeden návrh na zvyšování a harmonizaci daní za druhým. Proč to dělá? Je přesvědčen o tom, že to Evropské unii pomůže. Myslím, že se velmi mýlí.

Jako první byl již v minulém roce Evropskou komisí předložen návrh na "valorizaci" spotřební daně na alkohol. Dosud platná směrnice z počátku 90. let říká, že na víno je minimální spotřební daň ve výši nula. Naopak na pivo a tvrdý alkohol je minimální spotřební daň poměrně vysoká. A právě tyto sazby chtěla Evropská komise valorizovat o 39%. Ve výsledku by víno zůstalo v sazbě nula. Pivo a tvrdý alkohol by se ve státech s nízkou sazbou spotřební daně musely zdražovat. To by postihlo mimo jiné i nás, protože pivo by se muselo zdražit zhruba o 50 haléřů až korunu na půllitru. Není divu, že Česká republika tento pro pivo a tvrdý alkohol diskriminační návrh, vetovala. Udělala to naprosto oprávněně a správně. Evropská komise návrh nedávno předložila ke konzultaci i do Evropského parlamentu. V příslušném výboru narazila na tvrdý odpor a nezískala tak ani podporu Evropského parlamentu.

Snaha harmonizovat spotřební daně se však dotkla také dalších komodit. Konkrétně byl předložen návrh na harmonizaci spotřebních daní u benzínu a nafty. Také tento návrh vychází z přesvědčení, že jednotné daně v celé EU jsou pro evropské hospodářství přínosem. Jako podpůrné argumenty jsou využívány i slova o nutnosti bojovat proti "globálnímu oteplování", protože snaha čerpat levnější palivo vede k "palivové turistice" a většímu vypouštění emisí. Ve skutečnosti je ale za návrhy komise tlak Německa, které díky své vysoké spotřební dani přichází o velké částky, protože autodopravci raději čerpají naftu v Polsku nebo v České republice, kde je levnější. Snaha harmonizovat spotřební daně je tedy ve skutečnosti snahou exportovat vysoké daně z Francie a Německa do států, jako je například Česká republika.

Další komoditou, která má být "harmonizována", jsou cigarety a další tabákové výrobky. Komise nedávno předložila ke "konzultaci" dokument o spotřební dani na tyto výrobky. Snaha zvýšit a harmonizovat tyto daně je v něm velmi zřetelná a je zdůvodňována ohledy na zdraví spotřebitelů. Tyto ohledy ale EU vůbec nevadí v poskytování dotací na pěstování tabáku v Řecku. Takže je to opět pouhá kouřová clona. Přiznanou podstatou návrhu je současná obtížná situace Francie, která prudce zvýšila tuto daň ze "zdravotních důvodů", ale Španělsko, Itálie, Lucembursko a také nové členské státy mají tuto daň několikrát nižší. Francouzi proto začali cigarety masivně dovážet ze zahraničí. Na nádražích a letištích ve Francii nyní velmi často potkáte celníky, kteří prohrabávají tašky a hledají "nadlimitní" kartony cigaret. Řešení našli francouzští politikové v exportu své vysoké sazby přes EU do dalších členských států. Doufám, že ani tento návrh nakonec neprojde. Pokud má totiž nějaký stát problém se svou vlastní spotřební daní, tak ji může prostě a jednoduše snížit a ne nutit jiné státy, aby ji zvyšovaly na jeho úroveň.

V Evropské unii je zkrátka v poslední době na daňové frontě velmi veselo. Chvála Bohu, že dosud stále platí při rozhodování o daních pravidlo jednomyslnosti všech členských států. Díky tomu se můžeme proti výše uvedeným návrhům účinně bránit. Jakmile bude zavedeno většinové rozhodování, tak máme okamžitě v České republice proti naší vůli zavedeny vyšší spotřební daně na všechny komodity. To nemůžeme připustit.

Mgr. Hynek Fajmon, člen VR a předseda OS Nymburk a poslanec EP

www.ods.cz

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR
MIRKA TOPOLÁNKA
NA JEDNÁNÍ
III. EVROPSKO-RUSKÉHO EKONOMICKÉHO FÓRA VE VÍDNI
(23.4.2007)**

Dovolte mi, abych v úvodu poděkoval organizátorům tohoto setkání – Evropskému fóru Alpbach a Východnímu institutu. Téma dnešního fóra „Evropa-Rusko–perspektivy spolupráce“ je vysoce aktuální. Sám název fóra jako by odpovídal na klíčovou otázku ruských dějin. Je ruská země evropskou mocností, nebo tvoří svébytnou civilizaci? A hovořil o tom už profesor Migrantan.

Aniž bych chtěl do této debaty nějak nepřiměřeně zasahovat, budu se dnes řídit tím, co předurčuje onen název: Evropsko-ruské fórum. Ostatně mám za to, že příznivci vlastní, na Západu nezávislé identity, mají v dnešní ruské společnosti spíše převahu. Odpověď na otázku, zda je to dobře, nebo špatně, je spíše politický problém, ale částečně by nám mohlo napovědět i toto dnešní ekonomické fórum.

Rusko váže k Evropě mnoho historických, ekonomických i kulturních vazeb. Přesto nemá smysl popírat, že je zároveň centrem pravoslavné civilizace a jako takové je něčím více, než jen částí Evropy. Ale i něčím více, než jen euroasijskou mocností. Rusko a Evropa jsou dvě civilizace, které spolu po staletí soupeří, ale zároveň spolupracují. A vždy, když dokázaly najít společnou řeč, kladné efekty byly doslova globální. Dobrým příkladem stoletý mír po Vídeňském kongresu. Onen slavný koncert velmocí.

Myslím, že nyní máme novou šanci na koncert velmocí. Tentokrát k Rusku a sjednocené Evropě přistupují Spojené státy. Stejně jako před dvěma stoletími jde o stabilitu, o zachování řádu věcí v souboji s chaosem, který představuje mj. i mezinárodní terorismus. Bezpečnost a stabilita však nezávisí jen na vojenské a zpravodajské spolupráci. Neméně důležitý je hospodářský rozvoj. Mám tím na mysli nejen bilaterální vztahy Evropa-Rusko, ale i spolupráci právě v regionech, které představují potenciální hrozbu bezpečnosti a stabilitě. Schopnost spolupráce sil OSN, NATO, RF, evropských bezpečnostních sil při vojenských, ale hlavně mírových, rekonstrukčních a rozvojových akcích je a musí být základem budoucí mírové architektury v globálním světě.

Evropská unie prochází po přijetí dvanácti nových členů obdobím sebereflexe a potvrzování identity. Musí najít způsob, jak čelit aktuálním výzvám, jakou je konkurence vznikajících ekonomických center v Asii, či pokračování její civilizační mise, již je rozšiřování prostoru stability, míru, bezpečí a prosperity. Chtěl bych ubezpečit profesora Migrantana, že EU není v krizi, EU nemá žádné vážné problémy a Moskva tak nemá jediný důvod, proč EU zpochybňovat a jednat zvláště s tzv. starými a novými zeměmi.

Svým rozšiřováním se Evropská unie přibližuje Rusku. A jakkoli je Rusko příliš velké, aby se stalo přímo součástí EU, obě civilizace by mohly a měly umět těžit z kvalitních vztahů se sousedy. Rovněž Rusko prochází vnitřním vývojem. Liberální reformy stabilizovaly ekonomiku a nastartovaly solidní růst. Zároveň Rusko musí řešit sociální

a demografické problémy a stejně jako Evropa se vyrovnávat s globální asijskou konkurencí. Také je čekají dvoje volby: na konci roku parlamentní a příští rok prezidentské. Pozorováno zvenčí dochází k nové centralizaci moci a novým velmocenským ambicím. Zvládne Rusko volby a následující období bez otřesů? Je doba zralá na tuto diskusi?

Mohlo by se zdát, že doba, kdy jak Unie, tak Rusko řeší svou vnitřní situaci, je málo vhodná pro definování budoucích parametrů vzájemné spolupráce. Na druhé straně je zřejmé, že dosavadní Dohoda o partnerství a spolupráci z roku 1997 již neodráží aktuální potřeby. Za těch deset let se mnohé změnilo na obou stranách. Naším zájmem je, aby se v brzké době rozběhla jednání, která vyústí v novou smlouvu odpovídající úrovni a rozsahu našich vzájemných vztahů a potenciálu obou mocností.

Rusko je významný obchodní, energetický a surovinový partner EU. Rusko bylo, je a bude klíčovým dodavatelem energetických surovin do zemí EU, včetně České republiky. Dodávky ropy a plynu do Česka tvoří téměř 82 % českého dovozu z Ruské federace. Energetické produkty tvoří více než 60% celkového vývozu Ruska do Evropy, což se ročně rovná více než 60 miliardám euro. Šedesát procent ruského vývozu ropy směřuje do EU, což představuje přes 25% celkové spotřeby ropy EU. Navíc 50% vývozu ruského zemního plynu končí v EU, což představuje více než 25% celkové spotřeby plynu v EU. Máme zájem na tom, aby tyto dodávky byly stabilní a bezpečné, aby existovaly transparentní vztahy mezi odběrateli a dodavateli, aby existovala možnost přístupu k transportním kapacitám a standardní ochrana investic.

Věříme, že Rusko nebude perspektivně využívat energetickou politiku coby nátlakový prostředek v zahraniční politice. K problémům členských států a bilaterálním sporům s Ruskem musí EU přistupovat komplexně a hledat řešení na základě principu solidarity. Energetickou bezpečnost nelze vyřešit pouze budováním vnitřního trhu, ale především pomocí jasné a jednotné politiky EU vůči Rusku vycházející z principů Evropské energetické charty.

Rusko a Evropa jsou na sobě v oblasti energetických surovin vzájemně závislé. Zároveň je před námi výzva snižování emisí skleníkových plynů. Bez participace RF a dalších globálních hráčů – USA, Číny, Indie – na cílech EU jsou prosazované závazné cíle při podílu EU na světových emisích 14 % směšné. To jsou důvody, proč by energetika měla zůstat i v nadcházejících letech v popředí společné agendy. Otevírá se tu velké pole pro spolupráci při investicích jak do efektivní a bezpečné přepravy a výroby energií, tak do snižování energetické náročnosti. Potřebný rozsah těchto investic v příštích letech bude obrovský, stejně jako jejich strategický význam.

Co se týká další hospodářské spolupráce, Česká republika podporuje vstup Ruska do WTO, neboť tento krok povede ke zvýšení transparentnosti a lepšímu fungování podnikatelského a investičního prostředí. Podporujeme rovněž myšlenku vytvoření zóny volného obchodu mezi EU a Ruskem a postupného sblížení právních a regulatorních mechanismů volného obchodu.

Nesmíme zapomínat ani lidskou dimenzi vzájemných kontaktů. Česká republika vítá readmisní dohodu a dohodu o zjednodušení vízového styku mezi EU a Ruskou federací. Za předpokladu dalšího posílení spolupráce v oblasti justice a vnitra je legitimní diskutovat i o perspektivě úplného zrušení vízové povinnosti.

Ještě se chci trochu více zmínit o bezpečnostní spolupráci, kterou jsem zmínil v úvodu. Rusko je důležitým globálním aktérem v oblasti bezpečnosti a zahraniční politiky. Čelíme přitom stejným hrozbám: terorismu, šíření zbraní hromadného ničení, organizovanému zločinu, který je spojen např. s pašováním drog z Afghánistánu. Zde je doposud ne plně využitý potenciál k prohloubení oboustranně výhodné spolupráce. Otevřená výměna názorů mezi EU, USA a Ruskem je důležitá i pro řešení zamrzlých konfliktů v Moldavsku a na jižním Kavkaze. Společným zájmem rovněž je, aby v Bělorusku nedocházelo k porušování základních občanských svobod a principů demokracie.

Nemůžu zde nezmínit vztahy NATO-Rusko. V roce 2007 si připomeneme desáté výročí vzniku kooperativního mechanismu Stálé společné rady (Permanent Joint Council, PJC), respektive pět let od její transformace do dnešní Rady NATO – Rusko (NATO-Russia Council, NRC). Za tuto dekádu se alianční vztahy s Ruskem staly důležitou součástí evropské bezpečnostní architektury. Věřím, že tato spolupráce se bude dále rozvíjet. A rovněž věřím, že Rusko nevnímá geografické přiblížování NATO jako ohrožení svých bezpečnostních zájmů. Ostatně nejbezpečnější hranice Rusko sdílí právě s členskými zeměmi NATO a EU, což svědčí o tom, že NATO naopak šíří směrem k Rusku stabilitu.

Česká republika vnímá Ruskou federaci jako významného partnera. Naše vztahy, jak bilaterální, tak ekonomické a pracovní, nejsou zatíženy žádnými politickými otázkami, které by bránily jejich dalšímu rozvoji. To nám umožňuje postupně řešit všechny aktuální problémy a otevřenou výměnu názorů i na témata, na která mají obě strany odlišné názory. Nadcházející oficiální návštěva prezidenta Václava Klause v Ruské federaci (26.-30.4.2007) je pro nás v tomto smyslu vyvrcholením současné etapy ve vzájemných vztazích.

Když svou přednášku stručně shrnu, pak budoucí perspektivy spolupráce Evropa-Rusko vidím v posilování vzájemné odpovědnosti za globální bezpečí a stabilitu. Ať už se jedná o energetickou bezpečnost, stabilitu v explozivních regionech, či boj proti terorismu.

Dovolím si zakončit slovy velkého ruského spisovatele a myslitele Fjodora Michajloviče Dostojevského: „Kdo nemá peněz, je chudý; kdo nemá přátel, je chudší; ale kdo nemá srdce, je nejchudší na světě.“ A to by mohlo být tečkou mého vystoupení i mottem tohoto ekonomického fóra.

Úřad vlády ČR

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR
MIRKA TOPOLÁNKA
PŘI PŘÍLEŽITOSTI VYHLÁŠENÍ
DNE NEZÁVISLOSTI IZRAELE V PRAZE
(24.4.2007)**

Vážený pane velvyslanče, vážené dámy, vážení pánové,

sešli jsme se, abychom společně oslavili Národní den Státu Izrael. Mohu říci, že my, Češi vnímáme tento den s radostí, hrdostí a pokorou. Vítáme tento den s pokorou, protože víme, co předcházelo vyhlášení nezávislosti židovského státu. A byli jsme u toho!

Vítáme tento den s hrdostí, protože jsme měli možnost podílet se na boji Izraelců za svůj stát. Znovu jsme byli u toho!

Vítáme tento den s opravdovou radostí, protože Stát Izrael je nositelem týchž hodnot, jaké vyznáváme i my, a pevně je hájí v regionu, kde svoboda a demokracie nemají snadný život. Chceme být i nyní u toho!

Měl jsem tu čest mluvit před čtvrt rokem k uctění památky obětí šoa. Mluvil jsem o tom, jak udržení naší svobody souvisí se schopností poučit se z minulosti. Nyní k tomu chci dodat, že naše budoucnost závisí na naší úctě ke svobodě. Svoboda, to je pro mě hlavní důvod, proč slavit vznik Státu Izrael. Špatné historické svědomí, to by bylo málo. Málo by byl dokonce i dobrý pocit z naší vojenské pomoci. Obojí by bylo málo. Prostě proto, že nestačí obracet se jen a pouze k minulosti.

Když se chceme podívat do budoucnosti – a já se do ní chci dívat – pak vidím Izrael především jako blízkovýchodního vyslance týchž hodnot, které vyznává i Evropa. Ano, naše pevné spojení nemůže stát – a také nestojí – jen na minulých křivdách, ani jen na pomoci v boji. Stojí na vědomí, že svoboda je naší společnou nejvyšší hodnotou, hodnotou, jíž se vše poměřuje, hodnotou, kterou nám svěřila vyšší moc.

Když sleduji vytrvalý a úspěšný boj Izraelců za udržení civilizace v náporech barbarství, vzbuzuje to ve mně optimismus. Optimismus, že i tento bolavý region může být jednou spojen společnými hodnotami. Že může být prostorem svobody, bezpečí, prosperity a míru. Stát Izrael je ostrůvkem pozitivní deviace, ostrůvkem svobody a demokracie ve velmi komplikovaném a výbušném regionu. To je hlavní důvod, proč Vás musíme a chceme podporovat. Důvod, proč s takovou radostí slavíme Váš Národní den nezávislosti.

Já vždy říkám, že Evropa nemá geografické hranice. Evropa je všude tam, kde platí jasně definované hodnoty. Stát Izrael je v tomto smyslu evropský. A naše civilizace je mimo jiné i civilizací židovskou.

Věřím, že stát Izrael oslaví ještě mnoho svých národních dnů. Věřím, že se dožije dne, kdy stejně jako v Evropě bývalí nepřátelé uzavřou pevné partnerství pro mír a prosperitu. To vám i nám upřímně přeji. Šalom!

Úřad vlády ČR

**ROZHOVOR S MÍSTOPŘEDSEDOU VLÁDY ČR
ALEXANDREM VONDROU
PRO DENÍK LIDOVÉ NOVINY
ČEŠI SI NEZAŠÍVAJÍ EURA A DOLARY DO PEŘIN
(28.4.2007)**

Letíme z pohřbu Borise Jelcina. Co pro vás osobně znamenal?

Poprvé jsem ho viděl, když přijel jako prezident začátkem devadesátých let do Prahy ještě v dobách existence SSSR. Václav Havel mu vystavil pozvání. Jelcin tehdy byl trošku nový vítr v ruských vodách. Neformální část večera jsme dokonce strávili v restauraci U Švejka a myslím, že jsme založili určitou komunikaci a spolupráci, která se minimálně dvakrát významně promítla do česko-ruských vztahů.

Co považujete za ty mezníky spolupráce?

Ten první mezník byl nepochybně v létě 1991. My jsme v Praze hostili pohřeb Varšavské smlouvy, tedy poslední summit Varšavské smlouvy. Gorbačov za sebe poslal viceprezidenta Gennadije Janajeva. Celkem dobře si pamatuju, jak Janajev strávil ty dva dny v Praze neustále podnapilý. My jsme se tomu trochu smáli a musím říct, že jsme ho i podcenili, protože pak se vrátil do Moskvy a za necelé dva měsíce zorganizoval puč proti Gorbačovovi. Odstavil ho, poslal do vyhnanství na Krym a chopil se moci. Jelcin byl ten, kdo se proti pučistům otevřeně postavil. Mnozí si ještě vybavují fotografie, na nichž stojí s megafonem v ruce na tanku. A Václav Havel byl první, kdo mu do Moskvy zatelefonoval a otevřeně ho podpořil. Celý svět tehdy váhal. Bylo to riziko, ale myslím, že jsme se rozhodli správně. A Jelcin na to nezapomněl.

A druhý mezník?

Ten přišel o dva roky později. My jsme s Poláky a Maďary tlačili Západ k rozšiřování NATO. Dlouho jsme nemohli s Američany a západními Evropany vůbec pohnout. Začátkem roku 1993 se počaly lámat ledy - zejména v USA. Ale pořád před námi stála ta velká otázka, co na to Rusko. Pozvali jsme Jelcina na návštěvu Varšavy a Prahy. On v srpnu 1993 přijel do Varšavy a hned nato do Prahy. Chtěli jsme po něm, aby dal otevřeně najevo, že nemá s rozšířením NATO problém. Nakonec to udělal. Ve Varšavě to provedl otevřeněji, s Lechem Walesou strávil dlouhý čas v nějakém baru a druhý den to na tiskovce potvrdili společným prohlášením. A udělal to proti svým generálům, dokonce i proti svému tehdejšímu ministru obrany Gračovovi a ministru zahraničí Kozyrevovi...

Takže dostal za uši a u nás už byl mírnější.

Dostal něco, čemu se u silnějších politiků běžně říká kartáč. V Praze byl přece jen o něco slabší, ale v zásadě to potvrdil také. Jelcin tím dal pokyn k tomu, aby se i politici v Americe vážně pustili do práce.

Jak takové přesvědčování Jelcina vypadalo?

No tak on byl schopen neformálního rozhovoru. Něco se i vypilo. Jelcin později získal doslova pověst alkoholika, ale my jsme s ním měli zkušenosti... řekněme...

Stačili jste mu.

...řekněme že byl standardní konzument... Jak se říká společenskému pijákovi?

Společenský piják.

Rozhodně v nás tehdy nezanechal dojem nemocného člověka. Samozřejmě se mu říkalo car Boris, měl o sobě vysoké mínění a hlavu nosil hodně nahoře. Ale my mu můžeme být vděční. A zanechal dědictví i Rusku - to on vytvořil prostor svobody a položil základy kapitalismu. Na začátku devadesátých let se tam spousta majetku rozkradla, asi se tam odehrála spousta nespravedlností, ale navzdory tomu všemu je nehnoucím Jelcinovou zásluhou, že ty základy vůbec byly položeny.

Ale ekonomická otázka je důležitá. Příjem na hlavu za Jelcina klesl o 75 procent, 22 oligarchů se za jeho vlády zmocnilo 40 procent celkového bohatství Ruska. Díky těmto lidem byl v roce 1996 Jelcin znovu zvolen prezidentem.

Sovětské Rusko bylo totálně zglajchšaltovaná a znivelizovaná společnost. I když, co si budeme povídat, ta politická elita si tehdy na těch dačách nežila špatně. Ale samozřejmě mezi normálními lidmi nebyly rozdíly. Kapitalismus rozevřel nůžky. Je fakt, že je asi rozevřel víc a rychleji, než tehdejší společnost byla schopna snášet. Nicméně přes to všechno Rusko neupadlo do totálního chaosu či bída.

S Jelcinem se vám dobře jednalo. Myslíte, že byste totéž dokázali s Putinem?

Samozřejmě že Putin reprezentuje jiný typ politika. Je daleko asertivnější. Představuje jiné Rusko. Je to Rusko sebevědomější, konsolidovanější, není už tolik v defenzivě. Je to Rusko posílené vysokou cenou ropy a zemního plynu. Čili Putin je jiný než Gorbačov nebo Jelcin.

Takže s Putinem byste to měli složitější.

Vzpomínám si, že v lednu 1990 jsme jeli na první cestu do Kremlu za Gorbačovem. Chtěli jsme dotáhnout ke konci jednání o odsunu ruských vojsk a zrušit Brežněvovu doktrínu. Tehdy jsme ten československý návrh rezoluce sestavovali na cestě letadlem do Moskvy. Měli jsme to propisovačkou napsané na papíře. A Václav Havel ten papír předal na úvod jednání s Gorbačovem. Tehdy jsme skutečně během jednoho dne dali dohromady a shodli se na vážné dvoustranné deklaraci. Byla to zvláštní doba. Dnes si neumím představit, že bychom se takhle rychle na takto vážné věci byli schopni domluvit s daleko menším státem, než je Rusko nebo tehdy byl SSSR. A natož s Putinem!

Proč myslíte, že si Boris Jelcin za svého nástupce vybral zrovna Vladimira Putina?

To je velká otázka. Já to nevím. A obávám se, že odpověď na to, co vše k tomu Jelcina vedlo, je tajemství, které ještě čeká na rozluštění.

Jak se Rusko vyrovnává s minulostí, když má ve svém čele bývalého člena KGB, kterého lidé milují? Určitě víc než Jelcina...

Jiná země, jiný mrav. Pochybuju, že Rusko jako velmoc se bude vyrovnávat se svou minulostí stejně jako my, Poláci, Maďaři, Slováci, Němci. Putin sám v několika projevech řekl, že cítí lítost nad rozpadem SSSR. Syndrom stesku po ztracené slávě a moci ale není symptomatický jen pro Rusko. Podívejte se na trianonský komplex Maďarska. Nic nového pod sluncem. Jistě bychom i v Británii či ve Francii našli lidi, kteří těžko nesli ústup ze slávy.

Jak je to u nás?

Češi v té české kotlině mají jednu výhodu. V moderní historii jsme nějakou teritoriální rozpínavost neprojevili. Máme prostor ohraničený horami. I po první světové válce jsme měli nabídky převzít do koloniální správy některé africké země - například Togo v západní Africe jako bývalá německá kolonie bylo nabízeno Masarykovi. A Masaryk byl natolik chytrý a inteligentní, že to odmítl. Myslím, že u nás i ta reflexe zániku Československa nebyla spojena s nějakou frustrací. Maximálně to lidé těžko nesli emocionálně, protože Slovensko měli doma v rodinách.

Je Rusko demokratické?

Je to typ té řízené demokracie.

A hlídané.

Ano, je to typ řízené a částečně hlídané demokracie. Ale musíme být aspoň trochu tolerantní, protože Rusko opravdu nemá tradici, z níž by mohlo vycházet. My tento rozhovor děláme v letadle a když jsme v Moskvě přistávali, všichni jste zírali, jaká je to velká rovina. No, žít v takovéto rovině není snadné. Vede to k pokušení vydat se na cestu někam, kde je ten horizont ohraničen. A samozřejmě se může stát, že takováto pouť může skončit i okupací.

Když už mluvíme o prezidentech - i u nás je prezident velké téma. Respektive otevřel ho Jiří Paroubek, když vyhlásil konkurz na nástupce Václava Klause. Kdo by jím podle vás mohl být?

Myslím, že by to měl být opět Klaus. Lepší kandidát tu není.

Jak tedy hodnotíte Jiřího Dienstbiera, o němž začali mluvit sociální demokraté, nevdají lidovcům ani zeleným, dokonce i komunisté ho označili za zajímavý návrh...

Jiří Dienstbier je kamarád, kterého mám lidsky velmi rád a dodnes se stýkáme. Ale moje představa prezidenta je, že bude stát v době nejistoty a krize pevně, neuhne. Jsem přesvědčen, že Klaus je pro tu funkci lépe vybaven než Dienstbier.

Dienstbier pro vás není taková autorita?

Nejde jen o to. Jirka Dienstbier je na můj vkus příliš vlevo. Klaus to dělá dobře a nevidím důvod to měnit. Prezident by neměl být třtina ve větru. Klaus je v názorech konzistentní, i když to zrovna není trendy.

A občas své názory i změni. Údajně přehodnotil svůj vztah ke Karlu Schwarzenbergovi.

Tak určitě. Karel Schwarzenberg je skvělý člověk, já jsem o tom nikdy nepochyboval. Ta slova, která na jeho adresu od Václava Klause zaznívala v době, kdy byl nominován na ministra zahraničí, byla řečena moc brzo. On má v koaliční vládě své místo. A já věřím, že to pochopil i Václav Klaus. My se na Hradě pravidelně scházíme ve čtyřce prezident, premiér, ministr zahraničí a já. A atmosféra je tam velice dobrá. Umíme se dohodnout.

Dá se říci, že vládní a hradní zahraniční politika je dnes totéž?

Nevím, jestli je totéž. Asi by to bylo silné prohlášení. Každopádně skončilo to trapné přetahování, kdo bude mít větší prostor na sluníčku. K tomu došlo třeba v době, kdy byl Putin naposledy v Praze. Tato vláda s prezidentem umí spolupracovat. A myslím, že se to ukáže i při diskusích o EU či radaru.

Někteří lidé pohybující se v Bruselu - samozřejmě vyjma Jana Zahradila - říkají, že Václav Klaus je v Evropě skutečně terčem kritiky a posměchu. Vy mi to patrně budete vyvracet.

Nemyslím, že by byl Václav Klaus terčem posměchu. Samozřejmě jsou evropští politici, kteří ho kritizují, ale uvědomme si jednu věc. Brusel byl zvyklý, že z Východu - tedy z nových členských zemí - se ty hlasy často měnily v prosté kývání. A Václav Klaus je člověk, který nekývá. Samozřejmě to mnohým evropským politikům vadí, protože je to potíž, překážka na cestě... Evropa takovéto výměny názorů potřebuje. Jinak hrozí, že projekt evropské integrace zbankrotuje, protože ztratí podporu lidí.

Angela Merkelová hodlá připravit jakýsi "jízdni řád", který se bude týkat evropské integrace. Součástí bude i termín roku 2009 pro vytvoření evropské smlouvy nebo její náhražky. Podle Poláků je tento termín nereálný. Klaus se s Merkelovou schází poměrně často. Umíte si představit, že by ČR podle toho jízdniho řádu byla ochotna jet?

Je absolutně nereálné a nesmyslné, aby tady nějaká vyjednávání probíhala v roce 2009, kdy je naše předsednictví. A to ne kvůli našemu předsednictví, ale kvůli tomu, že na konci našeho předsednictví jsou volby do EP. Ve vrcholící volební kampani se nedá nic vyjednávat.

Jan Zahradil říká, že to je kvůli našemu předsednictví, protože si ho prý nenecháme kazit něčím tak nepopulárním, jako je ústavní smlouva.

Samozřejmě že nechceme, aby naše předsednictví zatížila takhle sporná debata. Ale zároveň si s ohledem na volební kampaň můžeme být jisti, že nezatíží. Jsou dvě možnosti. Buď se podaří najít řešení v podobě nové, daleko kratší smlouvy ještě před naším předsednictvím. Tedy do příštího roku. Nebo se to nepovede, a pak je to - jak jsme nedávno s mým holandským kolegou řekli - dlouhá cesta do Číny. Tedy dlouhá pouť s velmi otevřeným koncem. My můžeme akceptovat i to rychlé řešení, ovšem za předpokladu, že zohlední naše požadavky a bude Evropu spojovat. Ne rozdělovat. A co si budeme povídat, předchozí projekt přispěl spíše k rozdělení.

Zatím jste si pro naše předsednictví vymysleli předběžné motto "Evropa bez bariér". Co to znamená pro lidi?

Konkrétně to bude znamenat, že bude dokončen vnitřní trh, nebudou žádné překážky pro pohyb zboží na vnitřním trhu, že bude dokončena liberalizace pracovního trhu, takže naši lidé budou mít svobodný přístup do Rakouska a Německa...

Považujete za jednu z bariér i to, že zatím nespějeme k zavedení eura?

Udrží-li se euro, my musíme být in. Nemůžeme stát stranou. Ale nemá cenu dávat si teď časový cíl. Nejdříve musí projít naše reformy. Letos budeme rádi, bude-li deficit s tím běsněním s předvolebními sociálními dávkami čtyři procenta. Nejdříve musíme udělat domácí práci, a pak můžeme oznámit světu, kdy budeme připraveni na přijetí eura. A navíc u Čechů přes všechny problémy, které doma máme, koruna česká za těch posledních patnáct let, ať už jsme měli jakoukoli vládu, neprocházela žádným dramatickým inflačním vývojem. Čili u nás lidé koruně věří. My nejsme národ jako mnohé jiné národy na Východě, kde mají lidé eura nebo dolary zašité v peřinách. Češi mají peníze většinou v bankách a důvěřují koruně. U nás vstup do eurozóny lidé nechápu jako chycení se záchranného lana.

Co má ve sněmovně větší šanci - radar, nebo reforma?

Musí projít obojí. Vy chcete "buď, anebo", a já říkám "to i to". Jiří Paroubek se stavěl kladně k radaru celý podzim, kdy si dělal naději, že bude součástí vládního aranžmá. Tudíž myslel odpovědně. On věděl, že v otázkách zahraniční politiky nelze dělat cik cak politiku. Poté, co zjistil, že ve vládě nebude, začal se řídit veřejným míněním. Já neříkám, že se v bezpečnostních otázkách nemáme řídit veřejným míněním. Ale jsou zásadní otázky, kde se musíme řídit ještě něčím jiným, než že se ráno probudíme a první, co si přečteme, bude, jak se průzkumy veřejného mínění pohnuly.

Tak pro vás by ani nebylo dobré se teď průzkumy řídit. Odpor lidí proti radaru je pořád silnější. Výsledky vaší kampaně tedy zatím nic moc, pane Vondro.

Já myslím, že jsme v ideální situaci. Podpora je na samém dnu a už může jen stoupat. Kdykoli se tomu pak budou novináři věnovat, budou muset do titulku dát, že podpora radaru stoupá. Kdežto kdybychom to teď přehřáli a podpora nám začala klesat v době, kdy se bude skutečně rozhodovat, v titulcích by bylo, že podpora klesá. To by nebylo dobře.

Renata Kalenská

www.ods.cz

**TISKOVÝ BRIEFING
PO JEDNÁNÍ S MAKEDONSKÝM PREMIÉREM
NIKOLOU GRUEVSKÝM V PRAZE
(30.4.2007)**

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Dobrý den, dámy a pánové, vítám vás na tiskovém briefingu po jednání delegací vlády ČR a vlády Republiky Makedonie. Vítám zde předsedy vlád obou zemí a jako prvnímú předávám slovo makedonskému předsedovi vlády panu Nikolovi Gruevskému.

Nikola Gruevski, předseda vlády Republiky Makedonie: Dobrý den. My jsme dnes měli velice příjemné a užitečné setkání s panem premiérem. Jednali jsme o mnoha tématech, která jsou důležitá pro obě dvě země. Dotkli jsme se bilaterálních otázek. Musím říci, že naše vztahy mezi Republikou Makedonie a Českou republikou jsou velmi dobré, ale určitě je zde ještě prostor pro zlepšování těchto vztahů. Vysvětlil jsem panu premiérovi Topolánkovi naše kroky v reformačním procesu, který probíhá v Makedonii v ekonomické oblasti, zvláště po vzniku naší současné vlády v Makedonii, která je sestavena z pravicových stran, zavedení rovné daně, snížení daní na 10 %, osvobození od daně na reinvestice a další kroky, které provádíme k tomu, abychom do Makedonie přilákali zahraniční investory a zahraniční kapitál. Zjednodušení celé procedury a mnohé další úlevy. Informoval jsem českou stranu, že uzavíráme s našimi zahraničními partnery dohody o bezcelním obchodu.

A stejně tak jsme se dotkli některých dalších témat, o kterých ještě budeme jednat v průběhu naší společné večeře. Stejně tak jsme jednali o snahách Republiky Makedonie, co se týká vstupu do EU a NATO. My se u nás v Republice Makedonie snažíme, abychom splnili všechny podmínky a všechny, řekněme, domácí úkoly, abychom byli připraveni na vstup do EU a NATO. S velkým úsilím se snažíme splnit to, co jsme slíbili – že doženeme takové to malé zpomalení, ke kterému u nás došlo vzhledem k loňským parlamentním volbám. Snažíme se bojovat s korupcí, s organizovaným zločinem a musím říci, že někteří představitelé mezinárodního společenství, kteří jsou přítomni v Makedonii a sledují tu situaci, již vyjádřili svůj obdiv. Snažíme se naplnit Ohridskou mírovou smlouvu, která je velice důležitá pro naši zemi. Myslím, že máme stabilní politickou a ekonomickou situaci, provádíme některé další reformy, které jsou pro nás velmi důležité.

A věříme, že ČR, kterou bereme jako našeho přítele a našeho, do jisté míry, sponzora, že nám pomůže ještě více v našem úsilí. Jak jsem pochopil z našeho dnešního jednání s panem premiérem, ČR podporuje rozšiřování EU směrem na západní Balkán, samozřejmě, za splnění určitých podmínek, s ohledem na provedené reformy a dosažení určitých standardů. My jsme si velice dobře vědomi, že nejdřív musíme splnit ty naše domácí úkoly, že musíme vylepšit některé věci, ale věříme, že se nám to podaří a že ČR nás bude podporovat v těchto krocích a pomůže nám se dostat do těchto organizací. Jednali jsme i o některých dalších lokálních otázkách, jako je např. kosovský problém. Shodli jsme se na tom, že obě dvě země podporují plán pana Ahtisaariho a jsme zároveň přesvědčeni, že je potřeba co nejrychleji vyřešit tuto otázku. Jednali jsme o určité možnosti liberalizace vízového režimu, jednali jsme i o možnostech používání našeho ústavního jména Republika Makedonie a, samozřejmě, o mnoha dalších otázkách. Připomněli jsme i jisté období naší společné historie – to jsou věrozvěstové sv. Cyril a sv. Metoděj, kdy obě dvě země slaví vlastní svátek. A na závěr bych chtěl oznámit, že na našem

posledním zasedání vlády v Makedonii jsme rozhodli, jako znak přátelství s ČR, o tom, že Makedonii otevře v ČR velvyslanectví, protože my ČR považujeme za důležitého partnera a nemůže si, podle nás, dovolit, abych tady ambasádu neměli. Vládní usnesení bylo přijato a já doufám, že během několika málo měsíců se nám podaří nejenom ambasádu otevřít, ale i personálně naplnit a že bude dobrým krokem k dalšímu rozšiřování naší vzájemné bilaterální spolupráce.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Nyní má slovo premiér ČR Mirek Topolánek.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: To, co nás spojuje, to si myslím, že řekl pan premiér. Ona nás nespojuje jenom ta cyrilo-metodějská tradice, on nás spojuje také život v totalitě, a to, samozřejmě, ty naše země propojuje i v tom transformačním, a v našem případě, reformním úsilí, které jsme museli naplňovat. A to nejenom kvůli vstupu do EU, ale třeba i kvůli vstupu do Severoatlantické aliance. ČR, kromě toho, že plní celou řadu dalších rolí, tak její zahraniční politika směrem k západnímu Balkánu je velmi jasná a je podobná, jako je tato politika většiny zemí střední Evropy, samozřejmě, i jižní Evropy. Protože to, co nás zatím rozděluje nebo, kde nemáme stejné podmínky, je naše členství v EU a NATO a doposud nečlenství Republiky Makedonie v EU a NATO. V obou případech Republiku Makedonii podporujeme. Doufáme, že v Bukurešti na summitu NATO dojde k pozvání Republiky Makedonie a my určitě toto pozvání podpoříme. A doufáme, že letošní říjnová zpráva umožní zahájení přístupových rozhovorů nejpozději během slovinského předsednictví, a to také budeme podporovat. Samozřejmě, diskuse o Kosovu a o dalším statutu Kosova byly poměrně jednoduché, protože používáme nejenom stejné věty, ale děláme v této oblasti stejnou politiku. Já k tomu přidávám, že určité zpoždování či zdržování toho procesu bude znamenat zvýšení citlivosti toho regionu a zvyšování napětí. Z obou multilaterálních organizací, ať už je to EU nebo NATO, musí přijít jasný signál o postupné integraci zemí západního Balkánu, s nějakou „road map“, s nějakým časovým horizontem, protože ty věcné parametry jsou dávno dány. Hovořili jsme o byznysu, hovořili jsme o investicích, hovořili jsme o jejich reformách, o našich reformách, hovořili jsme o celé řadě dílčích věcí. Na závěr po zřízení naší ambasády ve Skopje, kdy jsme obsluhovali toto území z Bělehradu, vítám rozhodnutí makedonské vlády neobsluhovat ČR z Vídně, ale mít ambasádu v Praze. Myslím si, že k dobrým vztahům těchto dvou zemí to patří a že to našim vzájemným vztahům prospěje.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Já děkuji oběma premiérům a nyní je prostor pro vaše dotazy. Prosím.

Lucie Petrová, ČTK: Hovořili jste o vízovém režimu, můžete sdělit nějaké detaily?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: ČR je jediná země, která před svým vstupem do schengenského prostoru jednorázově zrušila poplatky při udělování víz makedonským občanům, nicméně, je vázána svým členstvím v EU. Makedonci nadále mají vízovou povinnost od ČR, přestože Makedonie ji jednostranně zrušila pro české občany. My jsme se vzájemně ubezpečili, že na jedné straně makedonské vláda bude usilovat o liberalizaci vízové povinnosti v rámci EU, v rámci dohody o případném bezvízovém styku, který dnes platí pro vybrané skupiny, jako jsou studenti nebo sportovci nebo umělci. A doufáme, že to stihneme ještě předtím, než

ČR vstoupí do schengenského prostoru, takže by tím pádem se ten celý proces zjednodušil.

Nikola Gruevski, předseda vlády Republiky Makedonie: My se připravujeme na to, že uzavřeme dohodu o liberalizaci vízového režimu se zeměmi, které patří do schengenského prostoru, a víme, že ČR se v brzké době stane součástí schengenského prostoru. My se snažíme nejenom, abychom v několika nejbližších letech získali nejenom liberalizaci, ale vůbec zjednodušení vízového režimu. A blížíme se ke konci technických procedur, tzn. nové pasy podle evropských standardů. Takže, věříme, že během několika málo let by mohlo dojít k úplné liberalizaci vízového režimu mezi Makedonií a zeměmi, které patří do schengenského prostoru.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Ještě než bude další dotaz, já poprosím pana překladatele, aby stručně přeložil odpověď premiéra Topolánka pro makedonské přátele. Potom, prosím, další dotaz.

Katerina Arsovska, Makedonská TV: Pane premiére Topolánku, jak hodnotíte účast makedonských vojáků v mírových misích v Afghánistánu a v Iráku?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: My jsme o tom hovořili, dokonce Republika Makedonie rozhodla o své účasti v Libanonu. Sami dobře víme, jak je složité finančně držet tyto mise v zahraničí. Nesmírně si vážíme účasti Republiky Makedonie v těchto misích a oceňujeme ji.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Prosím, další dotaz.

Redaktorka: Já jsem se chtěla zeptat, makedonská vláda nedávno skončila mezinárodní kampaň nalákat zahraniční investory do Makedonie. Už je znám nějaký konkrétní výsledek? A druhá otázka, jestli můžete být více konkrétní, pokud jde o zahraniční investory. Děkuji.

Nikola Gruevski, předseda vlády Republiky Makedonie: V současné době skončila jedna etapa této kampaně, chystáme druhou, ale už dnes máme velký zájem ze strany zahraničních investorů. Myslím, že sami dobře víte, že od toho okamžiku, kdy jedna společnost, jedna firma získá ty prvotní informace, do té doby, než opravdu se rozhodne otevřít svoji pobočku v některé zemi, tak to zhruba tak rok až dva trvá. Samozřejmě v té době oni jenom nevyčkávají, ale provádějí si průzkum trhu, hledají spolupracovníky, prostě další a další věci, které jsou k tomu potřebné. Takže my očekáváme, že ty vlastní výsledky přijdou někdy tak za rok možná za rok a půl, nicméně už nyní registrujeme zvýšený zájem zahraničních investorů. Myslíme si, že se nám podařilo najít dobrou cestu, protože máme každodenní zájem ze strany zahraničních firem, které zjišťují podrobnosti a posuzují ty poměry u nás. V posledních měsících se nám podařilo to, že banka Société Générale koupila jednu makedonskou banku, nadnárodní firma Johnson prohlásila, že bude v Makedonii stavět svoji továrnu, firma Johnson Controls už začala stavět, velký podnik rusko-makedonský zahájil výstavbu projektu v hodnotě 150 mil. euro, švédští investoři se zapojili se do projektu výstavby velké mlékárny a musím říci, že se setkávám s velice dobrým ohlasem na tu naši kampaň, protože většina těch firem, které se zajímají o to investování u nás, nám říká, že do té doby, než jsme s touto kampaní začali a zahájili

ji, tak neměli informace o Makedonii a o možnostech, které tam jsou. A myslím, že v následujících sedmi až osmi letech se nejenom v Makedonii, ale i v některých dalších zemích našeho regionu objeví některé opravdu veliké firmy se svými investicemi.

A v tomto ohledu víme o úspěchu české firmy Czech Invest. Já jsem požádal pana premiéra, a on to přislíbil, že by nám česká strana pomohla se získáváním zkušeností nebo případně by vyslala několik expertů k nám, kteří by se s námi podělili o zkušenosti, které mají s fungováním Czech Investu. Rádi bychom využili vaše pozitivní zkušenosti a podle našeho názoru se máme od České republiky co učit, protože Česká republika v posledních 15 letech ukázala, že je silná a že umí řešit tyto problémy, a já si myslím, že u nás máme v současné době vládu, která podporuje všechny dobré myšlenky a pozitivní zkušenosti.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Prosím, poslední dotaz, jestli je nějaký.

Mirjana Cakarova, makedonská tisková kancelář: Pane premiére, jak vy hodnotíte reformy, které provádí makedonská vláda a úsilí této vlády o přilákání zahraničních investic?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: No, my si necháváme tu zásadní diskusi ještě na večer, nicméně to, co o těchto reformách vím, tak jsou impozantní, a Makedonie jde velmi správnou cestou. To, k čemu by teď mělo dojít v Republice Makedonie, je princip „sněhové koule“, kdy se na ty první velké investice, po těch prvních zkušenostech nabalí investice další. Makedonie bude mít všechny výhody, které měla Česká republika na začátku toho transformačního období, to znamená velmi zajímavou lokalitu, velmi bych řekl, přijatelné daňové a investiční podmínky, poměrně nízkou cenu pracovní síly, mám pocit, že pan premiér hovořil o průměru 320 nebo 360 euro, to znamená má všechny podmínky pro to, aby ty velké investice do Republiky Makedonie přišly a Republika Makedonie nepochybně jako Česká republika v transformačním období ten cizí kapitál, zahraniční kapitál a přímé zahraniční investice bytostně potřebuje. Čeští investoři, ať už ti polostátní nebo privátní, mají o investice v Makedonii eminentní zájem, a to že ČEZ neuspěl v jednom tendru, to ještě vůbec nic neznamena. Já jsem upozornil pana premiéra, že už dnes jejich MacInvest jako obdoba Czech Investu by měl připravovat teritoria, prostor a investice nebo prostor pro investice s vyšší přidanou hodnotou směřující do vysokých technologií, protože ty, samozřejmě, jsou daleko stabilnější. Já si myslím, že ta cesta určitá irská, možná by se dala popsat i jinak, razantnější snížení daní, podpora zahraničních investic, když se k ní přidá, samozřejmě, podpora inovací, vědy a výzkumu a celého vzdělávacího procesu, tak to bude úspěšná reforma.

Martin Schmarcz, ředitel tiskového odboru: Dámy a pánové, já Vám děkuji za pozornost.

Úřad vlády ČR

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

**STANOVISKO VV ÚV KSČM
K VÝROKU MINISTRA ZAHRANIČÍ SCHWARZENBERGA
(13.4.2007)**

Výkonný výbor ÚV KSČM přijal na svém 39. zasedání dne 13. dubna 2007 stanovisko k výroku ministra zahraničí České republiky Karla Schwarzenberga, který v rozhovoru pro Berliner Zeitung označil poválečný odsun Němců z českých zemí za "vyhnání".

V naprostém rozporu se smýšlením většiny české veřejnosti se tímto výrokiem fakticky potvrzuje jednostranné a neobjektivní hodnocení poválečné minulosti. Tím současný šéf české diplomacie prakticky znehodnocuje a uráží úsilí českých i světových antifašistů. Nepřímo je tím prolamován vztah české zahraniční politiky k dekretům prezidenta Edvarda Beneše, ale i k závěrům Postupimské konference vítězných velmocí.

Tímto výrokiem jako by ministr zahraničí potvrzoval i legitimitu sporného projektu vybudování tzv. Centra proti vyhánění v Berlíně. Po akceptování pojmu "vyhnání" mohou následovat další požadavky sudetoněmeckých landsmanschaftů na akceptování takových pojmů, jako je „bezpráví“ a „genocida“, a rozpoutání nekonečné spirály uplatňování materiálních nároků sudetských Němců.

Výroky ministra K. Schwarzenberga potvrdily oprávněnost obav velké části našich občanů, že příchod této osobnosti bez pevných vazeb k českému národnímu společenství, propojené se specifickými privilegovanými skupinami, realizujícími své ekonomické i politické aktivity v nadnárodním měřítku, může mít negativní dopad na české národní zájmy v širším procesu demokratických integračních procesů v Evropě. O to větší odpovědnost nese Strana zelených, která příchod této osobnosti do čela české zahraniční politiky nekriticky podporuje.

Je přitom příznačné, že Karel Schwarzenberg aktivně nečelí úporné snaze Bushovy administrativy a její expozitury v ČR o rozbití procesu evropské integrace a formování v našich dějinách nechvalně známé „východní politiky“.

KSČM ostře protestuje proti výroky ministra Karla Schwarzenberga a vyzývá české občany, aby v nejbližších volbách volili takové politické subjekty, které nejen čelí asociální ofenzivě pravice a jejím snahám o omezení demokracie, ale také dovedou důsledně obhajovat české národní zájmy a jednat tak v souladu s duchem českých dějin a zájmem lidu České republiky i dalších evropských zemí.

autor: Tisková mluvčí ÚV KSČ

www.kscm.cz

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	16
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	23
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	47

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka